

СОФИЯ МЕД АД

**Доклад на независимия одитор
Годишен доклад за дейността
Годишен финансов отчет**

31 ДЕКЕМВРИ 2022 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

Страница

Доклад на независимия одитор	
Годишен доклад за дейност	1
Отчет за финансовото състояние	11
Отчет за всеобхватния доход	12
Отчет за промените в собствения капитал	13
Отчет за паричните потоци	14
Приложения към финансовите отчети	15

Доклад на независимия одитор

До акционерите на София Мед АД

Мнение

Ние извършихме одит на финансовия отчет на София Мед АД („Дружеството“), съдържащ отчета за финансовото състояние към 31 декември 2022 г. и отчета за всеобхватния доход, отчета за промените в собствения капитал и отчета за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към финансовия отчет, съдържащи оповестяване на съществените счетоводни политики и друга пояснителна информация.

По наше мнение, приложеният финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние на София Мед АД към 31 декември 2022 г. и неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет“.

Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Независимост

Ние сме независими от Дружеството в съответствие с Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит, приложими по отношение на нашия одит на финансовия отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на Закона за независимия финансов одит и Кодекса на СМСЕС.

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от годишен доклад за дейността, изготвен от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва финансовия отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно финансовия отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на финансовия отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт. Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Допълнителни въпроси, които поставя за докладване Законът за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, по отношение на годишния доклад за дейността, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора“ на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Институт на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС). Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството, приложим в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че :

- a) Информацията, включена в годишния доклад за дейността за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, съответства на финансовия отчет.
- b) Годишният доклад за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

Отговорности на ръководството за финансовия отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с МСФО, приети от ЕС и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Дружеството или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Дружеството.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигаем до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Дружеството да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с ръководството, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Цветана Цанкова

Регистриран одитор, отговорен за одита

28 юни 2023 г.

гр. София, България

Боряна Димова

Управител

„ПрайсуотърхаусКупърс Одит“ ООД

Общ преглед

Финансовата година започна със силни нива на търсене и положителна пазарна среда, което позволи нарастване на маржовете на рентабилност въпреки трудната макроикономическа обстановка, София Мед АД се възползва от засиленото търсене, водено от глобалните нагласи за устойчивост и постигна добро представяне и растеж през 2022 г.

Повишените цени на енергийните продукти бяха успешно прехвърлени към клиентите в увеличение на цените в повечето продуктови категории. През втората половина на годината, в резултат на повишаването на лихвените проценти и техният ефект върху глобалния икономически растеж, пазарните перспективи се промениха, което доведе до неблагоприятна пазарна среда и лек спад в търсенето.

От друга страна, пазарните условия и позиционирането на София Мед позволи непрекъснат ръст на продажбите през цялата година за продуктите от екструдирани мед и производствените мощности бяха запълнени в резултат на поръчките за прокат от мед и сплави.

Въпреки макроикономическата несигурност породена през втората половина на годината, София Мед продължи да инвестира в своята дейност, за да осигури силна година със стабилни финансови резултати.

Нивото на продажби достигна до 1 708 128 хил. лева, което представлява ръст от 23%, спрямо 1 393 883 хил. лева през 2021 г. Основните причини довели до повишаване на приходите са резултат от увеличението на продажбените цени, покачването на цените на мед и цинк средно с 6% и 29% и увеличението на количеството продадени продукти.

През 2022 г. са продадени 92 758 тона медни продукти и изделия от сплави, което представлява ръст от 3,8% в сравнение с 89 363 тона продадени основни производствени продукти през 2021 г. Средните цени на металите обработвани от София Мед АД - мед и цинк достигнаха през 2022 г. 8 375 евро и 3 308 евро за тон при средни цени в предходната година от 7 881 евро и 2 548 евро за тон.

Дружеството отчита ръст от 12% на брутна печалба и 2% на оперативна печалба, достигайки до 93 134 хил. лв. и 68 880 хил. лв., сравнени съответно с 83 464 хил. лв. и 67 788 хил. лв. през 2021 г. Резултатът преди лихви, данъци и амортизация (ЕБИТДА) достига 88 000 хил. лв. през 2022 г., което представлява 1,3% увеличение в сравнение с резултата преди лихви, данъци и амортизация през предходната година от 86 875 хил. лв.

Дружеството и компаниите от групата, към която София Мед принадлежи, използва като показател за рентабилност - коригиран ЕБИТДА (а-ЕБИТДА), който изолира влиянието на цената на метала. През 2022 г. коригиран ЕБИТДА (а-ЕБИТДА) отбеляза ръст от 26% и достигна до 68 891 хил. лв. сравнен с показателя за рентабилност през 2021 г. от 54 787 хил. лв. .

През 2022 г. София Мед АД продължава изпълнението на инвестиционната си програма с цел разширяване на производствената номенклатура и повишаване на конкурентоспособността на Дружеството. Общият размер на плащанията за инвестиции през годината в машини и съоръжения е 9 389 хил. лева (2021 г.: 12 501 хил. лева).

През 2023 г. се очаква пазарните условия в сегмента на медта да останат непроменени, предвид продължаващите несигурности по отношение на лихвените проценти, разходите за енергия и тяхното въздействие върху глобалния икономически растеж.

Компаниите от медния сегмент са уверени в способността си да поддържат стабилни обеми на продажби и да развиват продуктови линии в ключови области.

София Мед е на път да увеличи капацитета с целеви инвестиции в продукти с висока добавена стойност както и работи по няколко инициативи за оптимизиране на процеси, които ще подкрепят представянето на компанията през 2023 г.

Резултати от текущия период и преглед на финансови показатели

В хиляди лева	2022 г.	2021 г.
Приходи от продажби	1 708 128	1 393 883
Резултат от оперативна дейност (ЕБИТ)	68 880	67 788
Резултат преди лихви, данъци и амортизация (ЕБИТДА)*	88 000	86 875
Резултат преди данъци (ЕВТ)	57 687	58 914
Оборотен капитал без парични средства и парични еквиваленти**	272 145	250 120
ЕБИТДА / Продажби	5,2%	6,2%
Оборотен капитал / Продажби	15,9%	17,9%
Коефициент за текущо състояние (текущи активи към текущи пасиви)	1,74	1,51
Заеман капитал*** / Собствен капитал	0,58	0,72
Заеман капитал / ЕБИТДА	2,24	2,52

*ЕБИТДА: Показател за рентабилност на компанията преди нетни финансови разходи, корпоративен данък и амортизация, включително амортизация на финансиране. Изчислява се, като резултатът от оперативната дейност се коригира с разхода за амортизация, както е отчетен в *Отчета за паричните потоци*.

**Оборотен капитал без парични средства и парични еквиваленти: Изчислява се по формулата: *текущи активи – парични средства и парични еквиваленти – търговски и други задължения*.

***Заеман капитал: Заемният капитал се изчислява по формулата: *дългосрочни лихвоносни заеми + текущи лихвоносни заеми*.

В хиляди лева	2022 г.	2021 г.
Резултат от оперативна дейност (ЕБИТ)	68 880	67 788
Корекции за:		
+ Амортизация на имоти, машини, съоръжения и оборудване (само тази, която се отнася към себестойност на <i>продадена продукция</i>)	18 375	18 091
+ Амортизация на активи с право на ползване	712	637
+ Амортизация на нематериални активи	142	468
- Амортизация финансиране, предоставено от държавата	(109)	(109)
ЕБИТДА	88 000	86 875

а-ЕБИТДА: коригираната ЕБИТДА е показател за рентабилността на компанията след корекции за:

- Резултат от метал
- Разходи за реструктуриране
- Специални разходи за неизползвани активи
- Обезценка на дълготрайни активи
- Обезценка на инвестиции
- Печалба / (Загуба) от продажби / отписване на нетекущи активи, инвестиции, ако са включени в оперативни резултати
- Други обезценки

Резултати от текущия период и преглед на финансови показатели (продължение)

<i>В хиляди лева</i>	2022 г.	2021 г.
ЕБИТДА	88 000	86 875
Корекции за:		
Печалба като резултат от метала	(20 401)	(32 871)
Загуба от отписване на нетекучи активи	1 292	783
а-ЕБИТДА	68 891	54 787
а-ЕБИТДА/Продажби	4.0%	3.9%

Резултатът от метал се формира от:

1. Промените в цените на металите през времеви период между фактурирането на покупката, времето на държане и преработка на металите спрямо момента на фактуриране на продажбата.
2. Ефектът от началното салдо на материалните запаси (който е повлиян от цените на металите за предишни периоди) в себестойността на продажбите, който се изчислява на базата на средно претеглена цена.
3. Конкретни договори с клиенти при определени цени, които са изложени на колебания в цените на металите между периода на определяне на цената и датата на продажба.

СОФИЯ МЕД АД използва деривативи, за да хеджира риска от колебанията в цените на металите. Въпреки това, наличието на складови запаси, които винаги се поддържат има отрицателен или положителен ефект върху резултата.

Устойчиво развитие

Темите по устойчиво развитие са приоритет за София Мед. В този контекст, през 2022 г. ръководството обогати приетата Пътна карта по околна среда, социални дейности и управление (ESG) като препотвърди своя ангажимент, повиши осведомеността в компанията и проследи изпълнението на дейностите по темата.

Като част от Пътната карта, София Мед е приела седем ключови политики, които обхващат цялата палитра от теми по околна среда, социални дейности и управление, и които касаят дейността на компанията. Всяка политика се съблюдава на база на съответните индикатори, вътрешни и външни одити за необходимото съответствие по важни теми и със законовите изисквания, както и на база съответните мерки за управление, за да се гарантира прозрачност и отчетност.

Особено внимание се обръща на стратегически теми като:

- подобряване на здравословните и безопасни условия на труд и работна среда
- подобряване на енергийната ефективност
- повишено използване на рециклирани материали
- намаляване още повече на преките емисии
- подобряване на процесите на пречистване на отпадъчни води
- ангажиране на веригата за доставки по темите от Пътната карта
- подкрепа на инициативи, които допринасят за устойчивостта на местната общност

Повече информация на:

<https://www.sofiamed.com/bg/capability/ustojchivo-razvitie>

<https://www.sofiamed.com/bg/kompaniqta/korporativno-upravlenie/povedencheski-kodeksi>

Устойчиво развитие (продължение)

Ангажимент към целите на ООН за устойчиво развитие

Въпреки, че София Мед намира всички цели за взаимосвързани и важни, компанията е идентифицирала четири от тях, върху които фокусира по-задълбочено усилията си, с цел разширено въздействие и всеобхватен принос.

Ангажираност на заинтересованите страни

През 2022 г. компанията задълбочи диалога със своите заинтересовани страни, за да разбере по-добре как според тях компанията може да подобри своите бизнес практики и сътрудничеството си с тях. София Мед ангажира голяма група от вътрешни и външни заинтересовани страни в анализ и оценка на темите от ключово значение, извършен с помощта на трета експертна страна. Оценката помогна да се идентифицират факторите, които са от най-голяма важност за компанията, както и за приоритизирането на усилията в тези посоки, с цел да се подобри положителното въздействие на София Мед върху обществото като цяло.

Ангажиране на доставчиците и устойчиви доставки

София Мед внимателно селектира своите доставчици, с които да могат да споделят общ ангажимент за положителен принос към обществото. София Мед е приела Кодекс за поведение на доставчиците, който залага минималните стандарти, към които се очаква да се придържат доставчиците на компанията.

Повече информация е изложена на:

<https://www.sofiamed.com/bg/kompaniqta/korporativno-upravlenie/povedencheski-kodeksi>

В този контекст, през 2022 г. София Мед даде старт на стратегическото партньорство с EcoVadis и процесът по оценка на основните доставчици на компанията, базирана на ESG критерии, продължава.

Като част от тези усилия София Мед премина, също така, за първи път през задълбочена оценка на собствените си практики по устойчивост, отново с помощта на EcoVadis. Тя включва 21 критерия за устойчивост в четири основни насоки: околна среда, труд и човешки права, етика и устойчиви доставки. Компанията спечели сребърен медал, което я поставя сред първите 25% от над 100 000 компании, оценени от EcoVadis в световен мащаб.

Управление на устойчивостта

В София Мед има създаден отдел по здраве, безопасност, околна среда и устойчивост, който има задачата редовно да проследява и отчита представянето по ESG теми. В допълнение, в компанията има и по-широк екип по устойчивост, в който участват представители на различни отдели, и който има за цел да повиши осведомеността по ESG темите, както и да проследява и уведомява за изпълнението на стратегически ESG инициативи и проекти.

Устойчиво развитие (продължение)

Управление на устойчивостта (продължение)

Някои от членовете на този екип са и част от по-големия екип по устойчивост на групата ElvalHalcor, което помага за набавянето на актуална информация и привеждането в съответствие с груповите политики, инициативи и най-добри практики.

Механизъм за подаване на сигнали

София Мед насърчава открития разговор и през 2022 г. въведе механизъм за сигнализиране на нередности и инструмент, който може да се използва от всички заинтересовани страни за подаване на сигнали и информация за потенциални опасения.

Повече информация на:

<https://www.sofiamed.com/bg/capability/goreshta-liniq-za-signali>

Грижа за служителите

София Мед инвестира в служителите си и предлага обучение и възможности за кариерно и лично развитие на всички, като прилага политики за равнопоставеност на всички нива. Компанията създава благоприятна работна среда, която зачита човешките права и една от нейните цели е да осигури и поддържа безопасна работна среда, която насърчава отговорни работни практики.

През 2022 г. София Мед инвестира в разширена програма за обучение за мнозинството служители, целяща да затвърди знанията и разбирането по различни въпроси, свързани с етиката, многообразието, приобщаването и др. Компанията също така се фокусира върху информираността на служителите чрез вътрешни комуникации по теми, свързани с устойчивостта, и непрекъснат диалог.

Като част от своята социална политика, София Мед осигурява допълнително здравно осигуряване за своите служители, медицински център с лекар, който ежедневно работи в компанията, както и фитнес зала.

Здраве и безопасност на работното място

София Мед е внедрила система за управление в съответствие с изискванията на международния стандарт за управление на здравословните и безопасни условия на труд по OHSAS 45001:2018. Ангажиментът на компанията към опазването на здравето и безопасността на своите служители и сътрудници е абсолютен приоритет, който не подлежи на компромиси. В София Мед осъзнаваме, че ни предстои да извървим дълъг път, преди да постигнем целта си за „нулеви злополуки“, за която методично работим.

През 2022 г. беше реализирана интензивна програма за обучение по темите за здравето и безопасността, насочена към всички служители. В същото време бяха предприети няколко действия за повишаване на информираността по темите за БЗР и за докладването на инциденти.

Опазване на околната среда и енергийна ефективност

София Мед се грижи за опазването на околната среда и ефективното използване на природните ресурси. Компанията е създавала и прилага интегрирана политика за опазване на околната среда, енергията и промяната в климата, по силата на която се ангажира с екологично отговорен бизнес. София Мед е внедрила система за управление в съответствие с изискванията на международните стандарти за управление на околната среда и енергията по ISO 14001:2015 и ISO 50001:2018. Компанията работи за непрекъснато подобряване на своя екологичен отпечатък и енергийни характеристики, инвестира в инфраструктура за опазване на околната среда, както и на мерки за подобряване на своята енергийна ефективност.

Подкрепа за местните общности

София Мед систематично подкрепя дейности и програми, свързани с обществото. В допълнение, и за да допринесе за растежа и устойчивостта, компанията набира за служители с приоритет местни хора и се стреми да работи местни доставчици.

Устойчиво развитие (продължение)

Подкрепа за местните общности (продължение)

В същото време си сътрудничи с различни гимназии и университети и осигурява възможности за професионално обучение и практика в компанията на студенти и завършващи. Освен това, София Мед следва насоките на ISO 26000:2010 за социална отговорност.

Членство в професионални мрежи и организации

С цел прилагане на стратегията си за устойчиво развитие и разработване на отговорни практики с принос към индустрията, София Мед участва директно или индиректно чрез компанията майка в мрежи, организации и свързани с тях органи като:

- Международният съвет по мед – International Wrought Copper Council (IWCC)
- Европейска асоциация на цветните метали – Eurometaux
- Асоциация на веригата за доставки на мед и месинг (CBSC)
- Гръцки институт за развитие на медта (HCDI)
- Българска асоциация на металургичната индустрия (БАМИ)
- Гръцки бизнес съвет в България (HBCB)
- Българска асоциация по рециклиране (BAR)
- Бюро за международно рециклиране (BIR)

Научноизследователска и развойна дейност

Дружеството не извършва научноизследователска и развойна дейност, по смисъла на счетоводните стандарти.

Клонова мрежа

Дружеството няма клонова мрежа.

Информация по чл. 187д и чл. 247 от Търговския закон

През 2022 г. Дружеството не е изкупувало обратно собствени акции и към 31 декември 2022 г. не притежава обратно изкупени акции. Членовете на Съвета на директорите не притежават акции или облигации на Дружеството. Няма решение на Общото събрание на акционерите, даващо на членовете на Съвета на директорите права за придобиване на акции и облигации в Дружеството.

Членовете на Съвета на директорите не са декларирали, че те или други свързани с тях лица имат сключени договори с Дружеството, които излизат извън обичайната му дейност или значително се отклоняват от пазарните условия. Възнаграждението на членовете на Съвета на директорите за 2022 г. е 297 хил. лева. (2021 г.: 308 хил. лева).

Членовете на Съвета на директорите на Дружеството към 31 декември 2022 г. са следните лица:

1. Ефстратиос Евангелос Стратигис
2. Лидия Атанасова Герджикова
3. Йоанис Пападимитриу
4. Димитриос Димитриадис
5. Атанасиос Йоанис Атанасопулос
6. Стилианос Теодосиу
7. Андреас Маврудис
8. Панайотис Лолос
9. Спиридон Коколис

Информация по чл. 187д и чл. 247 от Търговския закон (продължение)

Членовете на Съвета на директорите участват в управлението на други дружества, както следва:

Член на Съвета на директорите	Участия в следните дружества
Йоанис Пападимитриу	МЕТАЛКО БЪЛГАРИЯ ЕАД; СТОМАНА ИНДЪСТРИ АД; DIA.VI.PE.THI.V. S.A.; HUMBEL LIMITED (CYPRUS); WARSAW TUBULARS TRADING SP.ZO.O; STEELMET SERVICES MONOPROSOPI A.E.
Спиридон Коколис	МЕТАЛАЙН ЕАД CABLEL WIRES A.E.; CHALKOR RESEARCH AND DEVELOPMENT A.E.; REYNOLDS CUIVRE; METALLOURGIKI IPEIROU ANONYMI ETAIREIA; DIA.VI.PE.THI.V. S.A.; STEELMET SERVICES MONOPROSOPI A.E.; EANEP INOFITA S.A.
Атанасиос Атанасопулос	ЛЕСКО ЕООД; ПОРТ СВИЩОВ УЕСТ АД; СТОМАНА ИНЖЕНЕРИНГ АД; СТОМАНА ИНДЪСТРИ АД; ERLIKON EPREXERGASIA SYRMATON ANONYMI VIOMICHANIKI ETAIRIA; SIDENOR VIOMICHANIKI CHALYVA ANONYMI ETAIRIA.
Андреас Маврудис	EL.K.E.ME. ELLINIKO KENTRO EREUNIS METALLON ANONYMI ETAIREIA; ELVIOK Touristic, Agricultural, Industrial Enterprises of Agricultural Development Sole Proprietorship SA.
Панайотис Лолос	ELVALHALCOR HELLENIC COPPER AND ALUMINIUM INDUSTRY S.A.; EANEP INOFITA S.A.
Лидия Атанасова Герджикова	БАЛАНС ЕООД; АМБЕЛ ЕООД; ЕУРОТЕРРА ДИВЕЛЪПМЪНТ АД; ТУИН ГРУП АД; ПРИМРОУЗВЮ АД; ИЗИ ХОУМС АД; ПАНСО АД; ГЕРДА ООД; ГТВ ООД.

Другите директори на Дружеството не участват в управлението на други дружества.

Следните директори на Дружеството притежават повече от 25% от капитала на други компании:

Лидия Атанасова Герджикова	БАЛАНС ЕООД АМБЕЛ ЕООД ГЕРДА ЕООД ГТВ ЕООД
----------------------------	---

Другите директори на Дружеството не притежават повече от 25% от капитала на други компании.

Финансови инструменти използвани от Дружеството и финансови рискове

Дружеството е изложено на следните рискове, произтичащи от финансовите инструменти: пазарен риск, (лихвен риск, валутен риск, риск от изменението на цената на суровините), кредитен риск и ликвиден риск.

Финансови инструменти използвани от Дружеството и финансови рискове (продължение)

Лихвен риск

Рискът от промяна на лихвените проценти е свързан предимно с дългосрочните и краткосрочни задължения на Дружеството по получени заеми.

Валутен риск

В резултат на покупките и продажбите по цени във валута, различна от българския лев, оперативните резултати на Дружеството могат да бъдат повлияни от промяната на обменния курс по отношение на лева.

Дружеството хеджира валутния риск чрез сключване на форуърдни договори за срочна продажба/покупка на определен курс на съответното количество валута на датата, на която се очаква да бъдат уредени вземанията/задълженията.

Ценови риск

Дружеството е изложено на значителен риск в резултат на промените в цените на медта и цинка, които са основни суровини за производството. София Мед следва политика на хеджиране на този риск като договаря цените за покупка и продажба на базата на цените, оферирани на Лондонската борса за метали (ЛБМ) на определени дати. Дружеството сключва срочен договор (фючърс) за продажба на ЛБМ за всяка направена поръчка за покупка и също така сключва срочен договор (фючърс) за покупка на всяка клиентска заявка, която приема. Срочните договори са за приблизително същите количества като поръчките за покупка и продажба и се сключват на приблизително същите дати, на които се определят цените за покупка и продажба.

Дружеството използва деривативни финансови инструменти като фючърсни договори за покупка и продажба на материални запаси, за да ограничи рисковете свързани с колебанията на цените на основните суровини.

Кредитен риск

Дружеството управлява кредитния си риск чрез системно прилагане на следните политики. Част от вземанията са прехвърлени във факторингови компании при условията на споразумения за факторинг без регрес. Политика на дружеството е да застрахова всички продажби на клиенти, които не са свързани лица.

Ликвиден риск

Дружеството управлява ликвидния си риск като анализира падежите на краткосрочните и дългосрочните си задължения и редовно извършва прогнози относно паричните си потоци. Дружеството е договорило краткосрочни кредитни инструменти и овъдрафт кредити, за да покрие текущите си нужди от ликвидност.

Съгласно сключени споразумения с банкови институции, Дружеството е поело задължение да спазва и поддържа определени финансови показатели. Финансовите показатели към 31 декември на съответната година се изчисляват на база одитираните финансови отчети на Дружеството.

София Мед е спазило всички финансови показатели, заложили във всички договори за кредити на Дружеството за финансовата 2022 година.

Транзакции със свързани лица

ТЕПРОМКС търгува продуктите на София Мед АД на немския пазар и представлява Дружеството на немския, холандския, белгийския, руския и азиатския пазари.

Транзакции със свързани лица (продължение)

София Мед продава на ICME ECAB готова продукция, а ICME ECAB осигурява на София Мед АД суровини.

BASE METAL TICARET VE SANAYI A.S. търгува продукти на турския пазар

София Мед продава на Hellenic Cables готова продукция. Hellenic Cables осигурява на София Мед суровини (материали).

CPW America Co. Търгува продуктите на София Мед на американския пазар.

Reynolds Cuivre SAS търгува продуктите на София Мед на френския пазар.

Alurame S.P.A. търгува продуктите на София Мед на италианския пазар.

София Мед продава на International Trade готова продукция

София Мед продава на Epirus MetalWorks SA и Fulgor SA готова продукция

STEELMET SA предоставят управленски услуги

AEIFOROS SA и Cable Wires SA осигуряват на София Мед АД суровини (материали)

Стомана Инженеринг, Стомана Индъстри, Сидма България, Леско ЕООД и ДИО Перник предоставят на София Мед подизпълнители, индустриални услуги, услуги по поддръжка, производствени инструменти, опаковъчни стоки и материали, производствени материали, депониране на отпадъци.

Металко и Металайн предоставят на Дружеството услуги по счетоводно обслужване и управленски услуги

ТЕКА SYSTEMS SA и ТЕКА ENGINEERING осигуряват на София Мед лицензи, разработки и подобрения на софтуерните продукти и поддръжка на технологичните системи

Чрез VIEHAL SA, София Мед закупува услуги свързани с международни пътувания и настаняване на персонала

Състав на Съвета на директорите

Настоящият Съвет на директорите на София Мед АД се състои от следните членове:

Ефстратиос Евангелос Стратигис – Председател

Лидия Атанасова Герджикова – Зам.председател

Йоанис Пападимитриу

Димитриос Димитриадис

Атанасиос Йоанис Атанасопулос

Стилианос Теодосиу

Андреас Маврудис

Панайотис Лолос

Спиридон Коколис

Събития след датата на отчета

Не са настъпили други събития след 31 декември 2022 г., които биха могли да изискват допълнителни корекции и/или оповестявания във финансовите отчети на Дружеството за годината, приключила на 31 декември 2022 г.

Отговорности на ръководството

Според българското законодателство ръководството следва да изготвя доклад за дейността, както и финансов отчет за всяка финансова година, който да дава вярна и честна представа за финансовото състояние на Дружеството към края на годината за нейните финансови резултати от дейността и за паричните потоци, в съответствие с приложимата счетоводна рамка.

Дружеството прилага за целите на отчитане по Българското счетоводно законодателство Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приложими в Европейския съюз.

Отговорностите на ръководството включват разработване и внедряване на система за вътрешен контрол, свързана с изготвянето и достоверното представяне на финансови отчети, които да не съдържат съществени неточности, отклонения и несъответствия, независимо дали те се дължат на измама или на грешка; подбор и приложение на подходящи счетоводни политики; и изготвяне на приблизителни счетоводни оценки, които са разумни при конкретните обстоятелства.

Ръководството потвърждава, че е действало съобразно своите отговорности и че финансовият отчет е изготвен в пълно съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, приложими в Европейския съюз.

Ръководството също така потвърждава, че при изготвяне на настоящия доклад за дейността е представило вярно и честно развитието и резултатите от дейността на Дружеството за изминалия период, както и неговото състояние и основните рискове, пред които е изправено.

Ръководството е одобрило за издаване доклада за дейността и финансовия отчет на Дружеството за 2022г.

Йоанис Панадимитриу
Изпълнителен директор

Лидия Герджикова
Директор

Сергей Влайков
Финансов директор

28 юни 2023г.

СОФИЯ МЕД АД
ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ

За годината, приключила на 31 декември 2022 г.

SOFIA MED

	Прил.	31 декември 2022 г.	31 декември 2021 г.
АКТИВИ			
Нетекущи активи			
Имоти, машини и съоръжения	5	255 639	269 666
Активи с право на ползване	5	2 382	1 648
Нематериални активи	6	2 636	188
		260 657	271 502
Текущи активи			
Материални запаси	7	351 823	294 362
Търговски и други вземания	8	86 397	97 069
Деривативни финансови инструменти	9	1 931	5 896
Надвнесен корпоративен данък		-	6
Парични средства и парични еквиваленти	10	22 265	13 194
		462 416	410 527
		723 073	682 029
ОБЩО АКТИВИ			
СОБСТВЕН КАПИТАЛ			
Регистриран капитал	11	110 297	110 297
Премиен резерв		10 820	10 820
Резерви	12	76 537	79 628
Натрупани печалби		143 915	103 227
		341 569	303 972
ПАСИВИ			
Нетекущи пасиви			
Заеми	13	101 768	95 924
Пасиви по лизинг	14	1 516	1 061
Доходи на персонала при пенсиониране	15	1 993	1 569
Безвъзмездни средства, предоставени от държавата	16	2 401	2 510
Пасиви по отсрочени данъци	4	8 252	5 498
		115 930	106 562
Текущи пасиви			
Заеми	13	95 145	123 205
Пасиви по лизинг	14	757	637
Търговски и други задължения	17	161 367	145 890
Задължения за корпоративен данък		1 540	-
Пасиви по договори с клиенти	3.1	6 638	1 423
Деривативни финансови инструменти	9	127	340
		265 574	271 495
		381 504	378 057
ОБЩО ПАСИВИ		723 073	682 029
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ		723 073	682 029

Йоанис Панадимитриу
Изпълнителен директор

Лиляна Герджикова
Директор

Сергей Влайков
Финансов директор

Диана Моранснова
Съставител

Съгласно доклад на независимия одитор:

Цветана Цанкова
Регистриран одитор

28-06-2023

Финансовият отчет е одобрен за издаване с Решение на Съвета на директорите от 28 юни 2023 г.
Приложенията на страници от 15 до 63 са неразделна част от този финансов отчет.

Боряна Димова, Управител
„Прайсътърхаус Купърс Одит“ ООД

28-06-2023

СОФИЯ МЕД АД
ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД

Към 31 декември 2022 г.

SOFIA MED

За годината приключваща на
31 декември

	Прил.	2022 г.		2021 г.	
		Хил. лв.	Хил. лв.	Хил. лв.	Хил. лв.
Приходи от продажби	3.1	1 708 128		1 393 883	
Себестойност на продажбите	3.2	(1 614 994)		(1 310 419)	
Брутна печалба		93 134		83 464	
Разходи за продажба и дистрибуция	3.2	(4 690)		(4 618)	
Административни разходи	3.2	(18 351)		(10 985)	
(Загуби)/печалби от обезценка на търговски вземания	8	(111)		80	
Други доходи и разходи, нетно	3.3	(1 102)		(153)	
Печалба от оперативна дейност		68 880		67 788	
Финансови разходи	3.4	(11 193)		(8 874)	
Нетни финансови разходи		(11 193)		(8 874)	
Печалба преди данъци		57 687		58 914	
Данък върху дохода	4	(5 776)		(5 899)	
Печалба за периода		51 911		53 015	
Друг всеобхватен доход					
<i>Друг всеобхватен доход, който няма да бъде прекласифициран в печалба или загуба в последващи периоди</i>					
Преоценка на задължения за доходи на персонала при пенсиониране	15	(7)		390	
Данъчни ефекти	4	1		(39)	
		(6)		351	
<i>Друг всеобхватен доход, който може да бъде прекласифициран в печалба или загуба в последващи периоди:</i>					
Ефективна част от промените в справедливата стойност при хеджиране на парични потоци	3.5	(5 032)		1 896	
Данъчни ефекти	3.5, 4	503		(190)	
		(4 529)		1 706	
Друг(а) всеобхватна (загуба)/доход за периода, нетно от данъци		(4 535)		2 057	
Общо всеобхватен доход за периода		47 376		55 072	

Йоанис Панадимитриу
Изпълнителен директор

Лиляна Герджикова
Директор

Сергей Влайков
Финансов директор

Диана Моравенова
Съставител

Съгласно доклад на независимия одитор:

Цветана Цанкова
Регистриран одитор

28-06-2023

Боряна Димова, Управител
„Прайсуотърхаус Купърс Одит“ ООД

28-06-2023

Финансовият отчет е одобрен за издаване с Решение на Съвета на директорите от 28 юни 2023 г. Приложенията на страници от 15 до 63 са неразделна част от този финансов отчет.

СОФИЯ МЕД АД
ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ
 За годината, приключила на 31 декември 2022 г.
SOFIA MED

	Регистри- ран капитал	Премиен резерв	Резерви	Натрупани печалби	Общо собствен капитал
Прил.	Хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Салдо към 1 януари 2021 г.	110 297	10 820	79 943	47 840	248 900
Всеобхватен доход за периода					
Печалба за годината	-	-	-	53 015	53 015
Друг всеобхватен доход					
Хеджиране на паричен поток, нетно от данъци	3.5, 12	-	1 706	-	1 706
Актьорски печалби, нетно от данъци	15	-	-	351	351
Общо всеобхватен доход за периода	-	-	1 706	53 366	55 072
Други трансакции в собствения капитал					
Заделяне на законов резерв	12	-	1 760	(1 760)	-
Трансфер на преоценъчен резерв	12	-	(3 781)	3 781	-
Салдо към 31 декември 2021 г.	110 297	10 820	79 628	103 227	303 972
Салдо към 1 януари 2022 г.	110 297	10 820	79 628	103 227	303 972
Всеобхватен доход за периода					
Печалба за годината	-	-	-	51 911	51 911
Друг всеобхватен доход					
Хеджиране на паричен поток, нетно от данъци	3.5, 12	-	(4 529)	-	(4 529)
Актьорски загуби, нетно от данъци	15	-	-	(6)	(6)
Общо всеобхватен доход за периода	-	-	(4 529)	51 905	47 376
Сделки с акционерите, в качеството има на акционери					
Разпределен дивидент	-	-	-	(9 779)	(9 779)
Общо сделки с акционерите, в качеството има на акционери	-	-	-	(9 779)	(9 779)
Други трансакции в собствения капитал					
Заделяне на законов резерв	12	-	5 302	(5 302)	-
Трансфер на преоценъчен резерв	12	-	(3 864)	3 864	-
Салдо към 31 декември 2022 г.	110 297	10 820	76 537	143 915	341 569

Йоанис Панадимитриу
Изпълнителен директор

Лидия Ферджицова
Директор

Сергей Влайков
Финансов директор

Диана Моравенова
Съставител

Съгласно доклад на независимия одитор:

Цветана Цанкова
Регистриран одитор
2 8 -06- 2023

Боряна Димова, Управител
„Прайсуотърхаус Купърс Одит“ ООД
2 8 -06- 2023

Финансовият отчет е одобрен за издаване с Решение на Съвета на директорите от 28 юни 2023 г.
Приложенията на страници от 15 до 63 са неразделна част от този финансов отчет.

СОФИЯ МЕД АД
ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ

За годината, приключила на 31 декември 2022 г.

SOFIA MED

	Прил.	За годината приключваща на 31 декември	
		2022 г. хил. лв.	2021 г. хил. лв.
Парични потоци от оперативна дейност			
Печалба след данъци		51 911	53 015
<i>Корекции за:</i>			
Данъци		5 776	5 899
Амортизация на имоти, машини, съоръжения и оборудване	5	19 059	18 214
Амортизация на активи с право на ползване	5	712	637
Амортизация на нематериални активи	6	142	468
Приходи от финансиране, предоставено от държавата	16	(109)	(109)
Финансови приходи		-	(1)
Финансови разходи	3.4	11 193	8 875
Загуба от продажба/отписване на нетекущи активи		1 292	783
Загуба от преоценка на фючърсни договори за покупко-продажба на метали в печалбата или загубата		679	2 282
Нереализирани печалби от операции с валутни форуърди		(1 280)	(128)
Изменение в оценката на материалните запаси до нетна възстановима стойност	7	7 432	-
Изменение в провизията за доходи на персонала при пенсиониране		417	-
Обезценка и отписване на вземания	8	111	(80)
		<u>97 335</u>	<u>89 855</u>
Увеличение на материалните запаси	5, 7	(64 424)	(104 924)
Намаление / (увеличение) на търговски и други вземания и активи		9 889	(46 149)
Увеличение на търговски и други задължения		15 477	34 081
Увеличение / (намаление) на пасиви по договори с клиенти		5 215	(3 114)
Платени лихви и свързани с тях разходи	3.4, 13	(10 031)	(8 766)
Платен данък върху дохода		(978)	(992)
Други плащания за оперативна дейност		-	(1 158)
Нетни парични потоци от/(използвани за) оперативна дейност		<u>52 483</u>	<u>(41 167)</u>
Парични потоци от инвестиционна дейност			
Придобиване на материални активи		(6 794)	(12 501)
Придобиване на нематериални активи		(2 592)	-
Постъпления от продажба на нетекущи активи		-	35
Нетни парични потоци използвани за инвестиционна дейност		<u>(9 386)</u>	<u>(12 466)</u>
Парични потоци от финансова дейност			
Изплатен дивидент	11	(9 779)	-
Получени заеми	13	35 205	69 423
Изплатени заеми	13	(58 582)	(19 576)
Плащания по пасиви по лизинг	13	(870)	(745)
Нетни парични потоци (използвани за)/от финансова дейност		<u>(34 026)</u>	<u>49 102</u>
Нетно увеличение/(намаление) на паричните средства и парични еквиваленти		<u>9 071</u>	<u>(4 531)</u>
Парични средства и парични еквиваленти в началото на периода		13 194	17 725
Парични средства и парични еквиваленти в края на периода	10	<u>22 265</u>	<u>13 194</u>

Йоанис Пападимитриу
Изпълнителен директор

Лилия Герджикова
Директор

Сергей Влайков
Финансов директор

Диана Моравенова
Съставител

Съгласно доклад на независимия одитор:

Цветана Цанкова
Регистриран одитор
28-06-2023

Боряна Димова, Управител
„Прайсуотърхаус Купърс Одит“ ООД
28-06-2023

Финансовият отчет е одобрен за издаване с Решение на Съвета на директорите от 28 юни 2023г.
Приложенията на страници от 15 до 63 са неразделна част от този финансов отчет.

1. Информация за дружеството

Регистрация

София Мед АД („Дружеството“) е акционерно дружество учредено през 1999 година. Дружеството е регистрирано в Търговския Регистър с Единен Идентификационен Код 130144438 в Република България със седалище и адрес на управление в гр. София, Гара Искър, ул. Димитър Пешев № 4.

Акционери

Към 31 декември 2022 година акционерният капитал на Дружеството е собственост на ElvalHalcor Hellenic Copper and Aluminium Industry S.A., Гърция (ElvalHalcor) – 89.56% и Viohalco SA – 10.44%. ElvalHalcor S.A. също е част от групата Viohalco с компания майка Viohalco SA (тръгувана на фондовата борса EURONEXT в Белгия), която е и крайна компания майка на София Мед АД.

Предмет на дейност

София Мед АД е производител на широка гама валцовани и пресовани продукти от мед и медни сплави като листове, ленти, плочи, кръгове, дискове, голи и покрити медни шини, пръти, профили, компоненти, тел, с широко приложение в строителството и индустрията. Компанията започва своята производствена дейност в края на 2000 година. Дружеството осъществява дейността си само в гр. София. Към 31 декември 2022 г. списъчният брой на персонала е 621 души (2021 година: 618 души).

Финансовият отчет е одобрен с решение на Съвета на директорите от 28 юни 2023 г.

Този финансов отчет е предмет на одобрение на акционерите на Дружеството. Българското законодателство не забранява решение на общото събрание на акционерите за приемане на годишния счетоводен отчет да бъде отменено (по надлежния ред) и в случай на необходимост да бъде съставен и публикуван нов коригиран годишен счетоводен отчет за същата счетоводна година.

2. База за изготвяне и счетоводни политики

2.1. База за изготвяне

Съответствие с МСФО, приети в ЕС

Финансовият отчет на Дружеството е изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО) и разяснения, издадени от Комитета за разяснения (КРМСФО), приети от Европейския Съюз (ЕС). МСФО, приети от ЕС, е общоприетото наименование на рамка с общо предназначение за достоверно представяне, еквивалентно на дефиницията на рамката, въведена в § 1, т. 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството „Международни счетоводни стандарти“ (МСС).

База за измерване

Финансовият отчет е изготвен на база историческа цена, с изключение на следните:

- деривативни финансови инструменти, които се отчитат по справедлива стойност;
- част от търговските вземания, които се отчитат по справедлива стойност;
- земите и сградите, които се отчитат по преоценена стойност минус натрупаната амортизация и натрупаните загуби от обезценка;
- машини и технически инсталации, които се отчитат по преоценена стойност минус натрупаната амортизация и натрупаните загуби от обезценка; и
- задълженията за доходи на персонала при пенсиониране, отчитани по настояща стойност на бъдещите плащания.

2. База за изготвяне и счетоводни политики (продължение)

2.1. База за изготвяне (продължение)

Функционална валута и валута на представяне

Този финансов отчет е представен в Български лева (лв.), която е функционалната валута на Дружеството.

Цялата финансова информация е представена в лева, закръглени до хиляда, освен ако не е упоменато друго.

Действащо предприятие

Финансовият отчет е изготвен на базата на предположението, че Дружеството е действащо предприятие и ще продължи своята дейност в обозримо бъдеще. Ръководството смята, че съществуващите капиталови ресурси и източници на финансиране (парични потоци от оперативна дейност и достъп до налични в момента кредитни линии) са достатъчни за удовлетворяване на ликвидните нужди на Дружеството.

2.2 Нови и променени счетоводни стандарти

(а) Нови и променени стандарти, приети от Дружеството

Дружеството е приложило следните стандарти и изменения за първи път за своя годишен отчетен период, започващ на 1 януари 2022 г.:

Изменения на МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“; МСС 37 „Провизии, условни пасиви и условни активи“; и Годишни подобрения на МСФО – Цикъл 2018 г.-2020 г. (издадени на 14 май 2020 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2022 г.)

Изменение на МСФО 16 „Лизинги“ – Отстъпки по наем в контекста на COVID-19 след 30 юни 2021 г. (издаден на 31 март 2021 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 април 2021 г.)

Всички промени в приетите стандарти, изброени по-горе, нямат ефект върху сумите, признати в предходни периоди, нито се очаква те да имат значително въздействие върху текущия или бъдещите периоди.

(б) Нови стандарти и разяснения, които все още не са приети от Дружеството

Публикувани са определени нови счетоводни стандарти и разяснения, които не са задължителни за прилагане през отчетния период към 31 декември 2022 г. и не са били предварително приети от Дружеството. По-долу е изложена оценката на Дружеството за въздействието на тези нови стандарти и разяснения.

Изменения на МСС 1 и Декларация за практиките по МСФО 2: Оповестяване на счетоводни политики (издаден на 12 февруари 2021 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.)

Изменение на МСС 8 „Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки“: Определение на „Счетоводни приблизителни оценки“ (издаден на 12 февруари 2021 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.)

Изменение на МСС 12 „Данъци върху дохода“: Отсрочени данъци, свързани с активи и пасиви, произтичащи от единична операция (издаден на 7 май 2021 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.)

МСФО 17 „Застрахователни договори“ (издаден на 18 май 2017 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.), **включително Изменение на МСФО 17** (издаден на 25 юни 2020 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.)

Изменение на МСФО 17 „Застрахователни договори“: Първоначално прилагане на МСФО 17 и МСФО 9 — сравнителна информация (издаден на 9 декември 2021 и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.)

2. База за изготвяне и счетоводни политики (продължение)

2.2 Нови и променени счетоводни стандарти (продължение)

(б) Нови стандарти и разяснения, които все още не са приети от Дружеството (продължение)

Измененията не оказват значително въздействие върху Дружеството. Няма други стандарти, които все още не са приети, и които се очаква да имат значително въздействие върху Дружеството през настоящия или бъдещ отчетен период, както и върху транзакциите в обзримо бъдеще.

(в) Нови стандарти, разяснения и изменения, които все още не са приети от ЕС

Изменения на МСС 1 „Представяне на финансови отчети“:

- **Класификация на пасивите като текущи и нетекущи** (издаден на 23 януари 2020 г.)
- **Класификация на пасивите като текущи и нетекущи – отлагане на датата на влизане в сила** (издаден на 15 юли 2020 г.)
- **Нетекущи пасиви с договорни клаузи** (издаден на 31 октомври 2022 г., в крайна сметка в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2024 г.)

Изменения на МСФО 16 „Лизинги“: Пасив по лизинг при сделки за продажба с обратен лизинг (издаден на 22 септември 2022 и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2024 г.)

2.3 Приблизителни оценки и предположения

Изготвянето на финансовия отчет налага ръководството да направи преценки, приблизителни оценки и предположения, които влияят върху стойността на отчетените активи и пасиви, и оповестяването на условни пасиви към датата на отчета, както и върху отчетените приходи и разходи за периода.

Несигурностите свързани с направените предположения и приблизителни оценки биха могли да доведат до фактически резултати, които да изискват съществени корекции в балансовите стойности на съответните активи или пасиви в следващи отчетни периоди.

Основните предположения, които са свързани с бъдещи и други основни източници на несигурност в приблизителните оценки към датата на отчета, и за които съществува значителен риск, че биха могли да доведат до съществени корекции в балансовите стойности на активите и пасивите през следващия отчетен период, са посочени по-долу.

Доходи на персонала при пенсиониране

Сумата призната като задължение по повод дългосрочните доходи на персонала при пенсиониране представлява настоящата стойност на задължението за изплащане на тези доходи към датата на отчета. Ръководството счита, че стойността на задължението към датата на отчета не би се отличавала съществено от актюерската оценка, тъй като са приложени всички изисквания на МСС 19 *Доходи на наети лица*. Поради дългосрочния характер на доходите на персонала при пенсиониране, тези предположения са обект на значителна несигурност. Допълнителна информация за доходите на персонала при пенсиониране е представена в Приложение 15.

2. База за изготвяне и счетоводни политики (продължение)

2.3 Приблизителни оценки и предположения (продължение)

Оценка на земи, сгради, машини и технически инсталации

Земите, сградите, машините и техническите инсталации на Дружеството са отчетени по преоценени стойности минус натрупаната амортизация. Определянето на справедливите стойности на активите включва преценка. Дружеството е извършило преценка за нуждата от промяна на балансовата стойност на земите, сградите, машините и техническите към 31.12.2022 г. като е използвало предположения и приблизителни оценки. Допълнителна информация за използваните методи и допускания е представена в Приложение 5.

Полезен живот на имоти, машини и съоръжения и нематериални активи

Финансовото отчитане на имотите, машините и съоръженията, и нематериалните активи включва използването на приблизителни оценки за техните очаквани полезни животи и остатъчни стойности, които се базират на преценки от страна на ръководството на Дружеството. Допълнителна информация за полезните животи е представена в счетоводните политики на Дружеството (Приложение 2.4).

Обезценка на вземания

Ръководството преценява адекватността на начислената обезценка на трудно събираеми и несъбираеми вземания от клиенти на база на възрастов анализ на вземанията, исторически опит за нивото на отписване на несъбираеми вземания, както и анализ на платежоспособността на съответния клиент, промени в договорените условия на плащане и др.

Ако финансовото състояние и резултати от дейността на клиентите се влошат (над очакваното), стойността на вземанията, които трябва да бъдат отписани през следващи отчетни периоди, може да бъде по-голяма от очакваната към датата на отчета.

Информация за оценяването на очакваните кредитни загуби (ОКЗ) за търговските вземания и основните допускания при определяне на средно-претеглената стойност на загубите, се съдържа в Приложение 21.

Нетна реализируема стойност на материални запаси

Нетната реализируема стойност на материалните запаси е базирана на най-добрата преценка от страна на ръководството относно стойността, на която се очаква да бъдат реализирани материалните запаси (реална договорена продажна цена или котировки на цените на металите на борсов пазар) минус разходите за завършване на производствения процес и разходите за продажба.

2. База за изготвяне и счетоводни политики (продължение)

2.3 Приблизителни оценки и предположения (продължение)

Справедливи стойности

Някои от счетоводните политики и оповестявания на Дружеството изискват оценка на справедливи стойности за финансови и за не-финансови активи и пасиви.

Когато оценява справедливата стойност на актив или пасив, Дружеството използва наблюдаеми данни, доколкото е възможно. Справедливите стойности се категоризират в различни нива в йерархията на справедливите стойности на базата на входящите данни в техниките за оценка, както следва:

- Ниво 1: котираны цени (некоригирани) на активни пазари за сходни активи или пасиви.
- Ниво 2: входящи данни различни от котираны цени, включени в Ниво 1, които пряко (т.е. като цени) или косвено (т.е. косвено получени от други цени), са достъпни за наблюдаване за актива или пасива.
- Ниво 3: входящи данни за актива или пасива, които не са базирани на наблюдаеми пазарни данни (ненаблюдаеми входящи данни).

Ако входящите данни, използвани за оценка на справедливата стойност на актива или пасива, могат да се категоризират в различни нива от йерархията на справедливите стойности, тогава оценката на справедливата стойност се категоризира в нейната цялост в най- ниското ниво от йерархията на справедливите стойности, чиято входяща информация е от значение за цялостната оценка.

Дружеството признава трансфери между нивата на йерархията на справедливите стойности към края на отчетния период, през който е станала промяната.

Повече информация за допусканията, направени при оценка на справедливите стойности, е включена в следните бележки:

Приложение 5 – Имоти, машини и съоръжения и Приложение 22 – Справедливи стойности на финансови инструменти.

2. База за изготвяне и счетоводни политики (продължение)

2.4 Обобщение на съществените счетоводни политики

а) Превръщане в чуждестранна валута

Финансовият отчет е представен в български лева, която е функционалната валута и валутата на представяне на Дружеството. Сделките в чуждестранна валута първоначално се отразяват във функционалната валута по обменния курс на датата на сделката.

Монетарните активи и пасиви, деноминирани в чуждестранни валути се преизчисляват във функционалната валута, в края на всеки месец, по заключителния обменен курс на Българска Народна Банка за последния работен ден от съответния месец. Всички курсови разлики се признават в печалби и загуби и се представят като част от другите оперативни приходи и разходи.

Немонетарните активи и пасиви, които се оценяват по историческа цена на придобиване в чуждестранна валута, се превръщат във функционалната валута по обменния курс към датата на първоначалната сделка (придобиване).

б) Имоти, машини и съоръжения

Първоначално признаване

Имотите, машините, съоръженията и оборудването се оценяват по цена на придобиване, намалена с натрупани амортизации и загуби от обезценка. Цената на придобиване включва покупната цена, включително мита и невъзстановими данъци върху покупката, както и всички други разходи, пряко отнасящи се до привеждане на актива до местоположение и състояние необходими за неговата експлоатация по начина предвиден от ръководството.

Стойността на активите придобити по стопански начин включва направените разходи за материали, директно вложен труд и разходите, пряко отнасящи се до привеждане на актива до местоположение и състояние, необходими за неговата експлоатация; първоначална приблизителна оценка на разходите за демонтаж и преместване на актива и за възстановяване на площадката, на която е разположен актива и капитализирани разходи за лихви.

Стойността може да включва суми, рекласифицирани от друг всеобхватен доход, представляващи печалби или загуби от отговарящи на условията хеджинги на парични потоци за покупки в чужда валута на имоти, машини и съоръжения. Закупен софтуер, без който е невъзможно функционирането на закупено оборудване, се капитализира като част от това оборудване.

Цената на придобиване включва и разходи за подмяна на части от машините и съоръженията, когато тези разходи бъдат извършени и при условие, че отговарят на критериите за признаване на дълготраен материален актив.

При извършване на разходи за основен преглед на машина и/или съоръжение, те се включват в балансовата стойност на съответния актив като разходи за подмяна, при условие, че отговарят на критериите за признаване на дълготраен материален актив.

Всички други разходи за ремонт и поддръжка се признават в печалбата или загубата в периода, в който са извършени.

Последваща оценка

След първоначално признаване земите, сградите, машините и техническите инсталации се отчитат по преоценена стойност, която е справедливата стойност на актива към датата на преоценката, намалена с всички последвали натрупани амортизации, както и последвалите натрупани загуби от обезценка.

Справедливата стойност на земите и сградите се определя на база на пазарни доказателства чрез оценка, която се извършва от квалифициран оценител. Когато се преоценяват сгради, машини и технически инсталации, цялата натрупана амортизация към датата на преоценката се отписва за сметка на брунтата балансова стойност на актива, а нетната стойност се преизчислява спрямо преоценената стойност на актива.

2. База за изготвяне и счетоводни политики (продължение)

2.4 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

(б) Имоти, машини и съоръжения (продължение)

Последваща оценка (продължение)

Амортизацията се изчислява на база на линейния метод за срока на полезния живот на активите.

Сроковете на полезен живот на дълготрайните материални активи са определени, както следва:

Земи	не се амортизират
Сгради	20 – 33.33 години
Машини и технически инсталации	2 – 35 години
Автомобили	4 години
Други моторни превозни средства	10 години
Други	6.67 години.

Когато части на имоти, машини, съоръжения и оборудване имат различни полезни животи, те се отчитат като отделни позиции (основни компоненти) на имоти, машини, съоръжение и оборудване.

Имот, машина или съоръжение се отписва при продажбата му или когато не се очакват никакви бъдещи икономически изгоди от неговото използване или при освобождаване от него. Печалбите или загубите, възникващи при отписването на актива (представляващи разликата между нетните постъпления от продажбата, ако има такива, и балансовата стойност на актива), се включват в печалби и загуби, когато активът бъде отписан.

В края на всяка финансова година, се извършва преглед на остатъчните стойности, полезния живот и прилаганите методи на амортизация на активите и ако очакванията се различават от предходните приблизителни оценки, последните се променят проспективно.

Преоценъчния резерв възникнал при преоценката на земите, сградите, машините и техническите инсталации се прехвърля към неразпределена печалба поетапно на годишна база и пропорционално на начислените амортизации на съответните активи.

в) Разходи по заеми

Разходите по заеми се капитализират към стойността на актив, когато могат пряко да се отнесат към придобиването или строителството на отговарящ на условията актив. Това е актив, който изисква значителен период от време, за да стане готов за предвижданата му употреба.

Разходите по заеми, които директно могат да бъдат отнесени към придобиването, изграждането или производството на определен актив са тези разходи, които биха могли да бъдат избегнати, ако не е бил извършен разход по този актив. Капитализацията на разходите по заеми се преустановява, когато приключат по същество всички дейности необходими за подготовката на определен актив за използване по предназначение.

Разходи по заеми, които не могат директно да бъдат отнесени към придобиването, изграждането или производството на определен актив, се признават като разход в периода, в който те са направени.

г) Нематериални активи

Нематериалните активи се оценяват първоначално по цена на придобиване. След първоначалното признаване нематериалните активи се отчитат по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и натрупаните загуби от обезценка. Нематериалните активи се амортизират по линеен метод.

Сроковете на полезен живот на нематериалните активи са определени, както следва:

Софтуер	2-7 години
Търговски марки и права	6.67 години

2. База за изготвяне и счетоводни политики (продължение)

2.4 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

(г) Нематериални активи (продължение)

Полезният живот на нематериалните активи е определен като ограничен. Нематериалните активи с ограничен полезен живот се амортизират за срока на полезния им живот и се тестват за обезценка, когато съществуват индикации, че стойността им е обезценена. Поне в края на всяка финансова година се извършва преглед на полезния живот и прилаганите методи на амортизация на нематериалните активи с ограничен полезен живот.

Промените в очаквания полезен живот или модел на консумиране на бъдещите икономически изгоди от нематериалния актив се отчитат чрез промяна на амортизационния срок или метод и се третираат като промяна в приблизителните счетоводни оценки. Разходите за амортизация на нематериалните активи с ограничен полезен живот се класифицират по тяхната функция в печалби и загуби съобразно използването (предназначението) на нематериалния актив.

Печалбите или загубите, възникващи при отписването на нематериален актив, представляващи разликата между нетните постъпления от продажбата, ако има такива, и балансовата стойност на актива, се включват в печалби и загуби, когато активът бъде отписан.

д) Финансови инструменти

(i) Признание и първоначално измерване

Търговски вземания и издадените дългови ценни книжа първоначално се признават, когато са възникнали.

Всички други финансови активи и пасиви са първоначално признати, когато Дружеството става страна по договорните условия на инструмента. Финансов актив (освен търговските вземания без съществен компонент на финансиране) или финансов пасив се измерва първоначално по справедлива стойност плюс, за позиции, които не се отчитат по справедлива стойност през печалба и загуба, разходи по сделката, които са пряко свързани с неговото придобиване или издаване.

Търговски вземания без съществен компонент на финансиране се измерват първоначално по съответната им цена на сделката (транзакционна стойност).

(ii) Класификация и последващо измерване

Финансови активи

При първоначално признаване финансов актив се класифицира като оценяван по: амортизирана стойност, справедлива стойност през друг всеобхватен доход (ССДВД) – дългова инвестиция; ССДВД – капиталова инвестиция; или по справедлива стойност през печалби или загуби (ССППЗ).

Финансовите активи не се рекласифицират след тяхното първоначално признаване, освен ако Дружеството промени бизнес модела за управление на финансови активи, в който случай всички засегнати финансови активи се рекласифицират от първия ден на първия отчетен период, следващ промяната в бизнес модела.

Финансов актив се оценява по амортизирана стойност, ако отговаря и на двете условия и не е определен по ССППЗ:

- държи се в бизнес модел, чиято цел е активите да бъдат държани, за да се съберат договорните парични потоци; и
- съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

Дълговата инвестиция се измерва по ССДВД ако отговаря едновременно на следните две изисквания и не е предназначена за измерване по ССППЗ:

- тя се държи в бизнес модел, чиято цел се постига чрез събиране на договорни парични потоци и продажба на финансови активи; и

2. База за изготвяне и счетоводни политики (продължение)

2.4 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

(д) Финансови инструменти (продължение)

Класификация и последващо измерване (продължение)

Финансови активи (продължение)

– съгласно нейните договорни условия на определени дати възникват парични потоци, които са само плащания на главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

При първоначално признаване на капиталова инвестиция, която не е държана за продажба, Дружеството може еднократно да избере да представи последващите промени в справедливата стойност на инвестицията в друг всеобхватен доход. Този избор се прави на база инвестиция по инвестиция.

Всички финансови активи, които не се класифицират като измервани по амортизирана стойност или по ССДВД, както е описано по-горе, се измерват по ССППЗ. Това включва всички деривативни финансови активи. При първоначалното признаване Дружеството може еднократно да определи финансов актив, който иначе отговаря на изискванията да бъде измерван по амортизирана стойност или по ССДВД като ССППЗ, ако това ще елиминира или значително ще редуцира счетоводните несъответствия, които иначе биха възникнали.

Финансови активи – Оценка на бизнес модела.

Дружеството прави оценка на целите на бизнес модела, по който даден финансов актив се държи на ниво портфейл, тъй като това най-добре отразява начина, по който се управлява бизнеса и се предоставя информация на ръководството. Информацията, която се взема под внимание включва:

– посочените политики и цели на портфейла и действието на тези политики на практика. Включително дали стратегията на ръководството се фокусира върху получаване на договорния лихвен доход, поддържане на определен профил на лихвения процент, съпоставяне на продължителността на финансовите активи с продължителността на всякакви свързани задължения или очаквани парични потоци или реализиране на парични потоци чрез продажба на активите;

- как се оценява и отчита дейността на портфейла пред ръководството на Дружеството;
- рисковете, които засягат представянето на бизнес модела (и финансовите активи, държани в рамките на този бизнес модел) и как се управляват тези рискове;
- как се компенсира ръководството – например, дали компенсацията се основава на справедливата стойност на управляваните активи или на събраните договорни парични потоци; и
- честотата, обема и периода на продажбите на финансови активи в предходни периоди, причините за такива продажби и очакванията за бъдещи продажби.

Прехвърлянето на финансови активи на трети страни в сделки, които не отговарят на условията за отписване, не се считат за продажби за тази цел, в съответствие с продължаващото признаване на активи от Дружеството.

Финансовите активи, които се държат за търгуване или се управляват и чието изпълнение се оценява на база справедливата стойност, се оценяват на база ССППЗ.

Финансови активи – Оценка дали договорните парични потоци са единствено плащания на главница и лихва.

За целите на тази оценка „главницата“ се определя като справедливата стойност на финансовия актив при първоначално признаване. „Лихвата“ се определя като възнаграждение за стойността на парите във времето и за кредитния риск, свързан с непогасената главница през определен период от време и за други основни рискове и разходи по кредитиране (напр. ликвиден риск и административни разходи), както и марж на печалбата.

2. База за изготвяне и счетоводни политики (продължение)

2.4 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

д) Финансови инструменти (продължение)

Класификация и последващо измерване (продължение)

Финансови активи – Оценка дали договорните парични потоци са единствено плащания на главница и лихва. (продължение)

При оценката дали договорните парични потоци са единствено плащания на главница и лихви, Дружеството разглежда договорните условия на инструмента. Това включва оценка дали финансовият актив съдържа договорна клауза, която би могла да промени времето или сумата на договорните парични потоци, така че тя да не отговаря на това условие.

При извършването на тази оценка Дружеството взема предвид:

- условни събития, които биха променили размера или времето на паричните потоци;
- условия, които могат да коригират договорната лихва, включително характеристиките с променлива лихва;
- характеристиките за предплащане и удължаване; и
- условия, които ограничават претенциите на Дружеството към парични потоци от определени активи (например характеристики без право на регрес).

Финансови активи-Последващо измерване и печалби и загуби.

Финансови активи, отчетени по ССППЗ	Тези активи се оценяват в последствие по справедлива стойност. Нетните печалби и загуби, включително доходи от лихви и дивиденди, се признават в печалбата или загубата, освен за деривативите определени за хеджиращи инструменти, за които се прилага отчитане на хеджирането.
Финансови активи по амортизирана стойност	Тези активи се оценяват в последствие по амортизирана стойност, като се използва метода на ефективната лихва. Амортизираната стойност е се намаля със загубите от обезценка. Приходите от лихви, печалбите и загубите от валутно-курсови разлики и обезценката се признават в печалбата или загубата. Всяка печалба или загуба от отписване се признава в печалбата или загубата.
Дългови инвестиции, отчетени по ССДВД	Тези активи се оценяват в последствие по справедлива стойност. Приходите от лихви, изчислени по метода на ефективната лихва, печалбите и загубите от валутно-курсови разлики и обезценката се признават в печалбата или загубата. Други нетни печалби и загуби се признават в ДВД. При отписването печалбите и загубите натрупани в ДВД се рекласифицират към печалбата или загубата.
Капиталови инвестиции, отчетени по ССДВД	Тези активи се измерват впоследствие по справедлива стойност. Дивидентите се признават като приход в печалбата или загубата, освен ако дивидентът не представлява ясно възстановяване на част от стойността на инвестицията. Други нетни печалби и загуби се признават в ДВД и не се рекласифицират към печалбата или загубата.

Финансови пасиви – Класификация, последващо измерване и печалби и загуби

Финансовите пасиви се класифицират по амортизирана стойност или по ССППЗ. Финансовият пасив се класифицира по ССППЗ ако е класифициран като държан за продажба, като дериватив или обозначен като такъв при първоначалното признаване. Финансовите пасиви по ССППЗ се измерват по справедлива стойност, а нетните печалби и загуби, включително разходите за лихви, се признават в печалбата или загубата.

Другите финансови пасиви впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, като се използва метода на ефективната лихва. Разходите за лихви и валутните печалби и загуби се признават в печалбата или загубата. Всяка печалба или загуба от отписване също се признава в печалбата или загубата.

2. База за изготвяне и счетоводни политики (продължение)

2.4 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

д) Финансови инструменти (продължение)

(iii) Отписване

Финансови активи

Дружеството отписва финансов актив, когато договорните права върху паричните потоци от финансовия актив изтичат или когато се прехвърлят правата за получаване на договорните парични потоци от сделка, при която по същество всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив са прехвърлени или при която Дружеството не прехвърля и не запазва по същество всички рискове и изгоди от собствеността, нито запазва контрол върху финансовия актив. Дружеството сключва сделки, при които прехвърля активи, признати в отчета за финансовото състояние, но запазва всички или почти всички рискове и ползи от прехвърлените активи. В тези случаи прехвърлените активи не се отписват.

Финансови пасиви

Дружеството отписва финансов пасив, когато договорните задължения са изпълнени, анулирани или изтекли.

Дружеството също така отписва финансов пасив, когато неговите условия се променят и паричните потоци от модифицирания пасив са съществено различни, като в този случай се признава нов финансов пасив по справедлива стойност, който се базира на променените условия. При отписване на финансов пасив разликата между балансовата стойност и платеното вознаграждение (включително всички прехвърлени непарични активи или поети задължения) се признава в печалбата или загубата.

(iv) Компенсирано представяне

Финансовите активи и финансовите пасиви се компенсират и нетната сума се представя в отчета за финансовото състояние, тогава и само тогава, когато Дружеството има законово право да компенсира сумите и възнамерява или да ги уреди на нетна база, или да реализира актива и да уреди пасива едновременно.

(v) Деривативни финансови инструменти и отчитане на хеджирането

Дружеството използва деривативни финансови инструменти за хеджиране на своите експозиции към валутен и лихвен риск. Внедрените деривативи се отделят от основния договор и се отчитат отделно ако са изпълнени определени условия. Деривативите се признават първоначално по справедлива стойност.

Всички пряко свързани разходи по сделката се признават в печалби и загуби при възникване. След първоначално признаване, деривативите се оценяват по справедлива стойност, като промените се отчитат в печалбата или загубата или в другия всеобхватен доход, в зависимост от прилагания модел на хеджиране – хеджиране на справедливата стойност или хеджиране на паричните потоци.

Хеджиране на парични потоци

Когато един дериватив е определен като хеджиращ инструмент при хеджиране на паричните потоци, ефективната част от промените в справедливата стойност на дериватива се признава в друг всеобхватен доход (ДВД) и се натрупва в резерв от хеджиране. Всяка неефективна част от промените в справедливата стойност на дериватива се признава незабавно в печалбата или загубата.

Сумата, натрупана в собствен капитал, се отчита в ДВД и се рекласифицира в печалбата или загубата в същия период или в периоди, през който хеджираната позиция засяга печалбата или загубата. Ако прогнозната сделка вече не се очаква да възникне, хеджиращият инструмент спре да отговаря на критериите за отчитане на хеджирането, изтече, или е продаден, погасен, упражнен, или определянето е оттеглено, тогава отчитането на хеджирането се прекратява проспективно.

Ако прогнозната сделка вече не се очаква да възникне, тогава сумата, натрупана в собствен капитал, се рекласифицира в печалбата или загубата.

2. База за изготвяне и счетоводни политики (продължение)

2.4 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

д) Финансови инструменти (продължение)

(v) Деривативни финансови инструменти и отчитане на хеджирането (продължение)

Хеджиране на парични потоци (продължение)

Дружеството използва деривативни финансови инструменти като фючърсни договори за покупка и продажба на метали, за да се ограничат рисковете, свързани с колебания на цените на основните суровини. Тези деривативни финансови инструменти се оценяват по справедлива стойност. Справедливата стойност на фючърсните договори за покупка и продажба се изчислява на база на форуърдни цени, котиран на стокова борса за договори с подобни характеристики.

Дружеството сключва фючърсни срочни договори за покупка и продажба на материални запаси, за да хеджира експозицията си към променливост на паричните потоци, (1) която се дължи на ценови риск, свързан с промените в цените на медта и цинка и (2) може да окаже влияние върху печалбата или загубата. Хеджиращите договори са предназначени за хеджиране на паричния поток.

Хеджиране на справедливи стойности

Дружеството използва деривативни финансови инструменти като форуърдни договори за покупка или продажба на чужда валута, за да хеджира рисковете, свързани с промени в обменния курс на чуждестранните валути спрямо българския лев. Тези хеджиращи договори са предназначени за хеджиране на справедливата стойност.

Отчитане на хеджирането

Дружеството прилага отчитане на хеджирането за хеджиращите отношения, определени като хеджиране на парични потоци и хеджиране на справедливи стойности.

Отчитане на хеджирането – хеджиране на паричните потоци

Когато един дериватив е определен като хеджиращ инструмент за хеджиране на промените в паричните потоци за определен риск, свързан с признат актив или пасив или много вероятна прогнозна сделка, които могат да засегнат печалбите или загубите, ефективната част от промените в справедливата стойност на дериватива се признава в друг всеобхватен доход и се представя в резерва от хеджиране в собствения капитал.

Сумата, призната в друг всеобхватен доход, се рекласифицира в печалби и загуби в същия период, когато паричните потоци от хеджираната позиция засегнат печалби и загуби в същата статия на отчета за всеобхватния доход както хеджираната позиция.

Всяка неефективна част от промените в справедливата стойност на дериватива се признава незабавно в печалби и загуби. Ако хеджиращия инструмент престане да отговаря на критериите за отчитане на хеджирането, изтече или е продаден, погасен, упражнен, или определянето е оттеглено, тогава отчитането на хеджирането се прекратява проспективно.

Натрупаната печалба или загуба, отчетена преди това в друг всеобхватен доход и представена в резерв от хеджиране в собствения капитал, остава там, докато прогнозната сделка засегне печалби и загуби.

Когато хеджираната позиция е не-финансов актив, сумата призната в друг всеобхватен доход се рекласифицира в балансовата стойност на актива, когато актива е признат. Ако прогнозната сделка вече не се очаква да възникне, тогава сумата в друг всеобхватен доход се признава веднага в печалби и загуби.

В други случаи сумата, призната в друг всеобхватен доход, се рекласифицира в печалби и загуби в същия период, в който хеджираната позиция засяга печалби и загуби. Когато деривативен финансов инструмент не е държан за търговия и не е включен в определено хеджиращо взаимоотношение, всички промени в неговите справедливи стойности се признават директно в печалби и загуби.

2. База за изготвяне и счетоводни политики (продължение)

2.4 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

д) Финансови инструменти (продължение)

(v) Деривативни финансови инструменти и отчитане на хеджирането (продължение)

Отчитане на хеджирането – хеджиране на паричните потоци (продължение)

Счетоводното отчитане на хеджирането се прекратява, когато: изтече срока на хеджиращия инструмент или той бъде продаден, бъде прекратен, изпълни функциите си, или повече не отговаря на изискванията за специално счетоводно отчитане. В тези случаи, натрупаната печалба или загуба по хеджиращия инструмент, призната в собствения капитал, остава в собствения капитал, докато се прояви хеджираната сделка. Ако в определен момент вече не се очаква осъществяването на хеджирана сделка, нетната натрупана печалба или загуба се прехвърля като печалба или загуба за периода.

Отчитане на хеджирането – хеджиране на справедливи стойности

Към всяка отчетна дата Дружеството оценява своите открити позиции за хеджиране на справедлива стойност.

Печалбите или загубите от промяната на справедливата стойност на хеджиращите инструменти се признават директно в печалби или загуби, а съответната печалба или загуба от промяна на стойността на хеджираната позиция при хеджирането се признава като корекция на стойността на самата хеджирана позиция и в печалби или загуби.

е) Регистриран капитал

Основният капитал е представен по номиналната стойност на издадените и платени акции. Постъпленията от издадени акции над тяхната номинална стойност се отчита като премийни резерви.

ж) Обезценка

(i) Недеривативни финансови активи

Финансови инструменти и активи по договори

Дружеството признава загуба от обезценка за очакваните кредитни загуби (ОКЗ) за:

- финансови активи оценявани по амортизирана стойност;
- активи по договори.

Загуба от обезценка на търговските вземания и активите по договор винаги се оценяват в размер равен на ОКЗ за целия живот на финансовия инструмент. При определяне дали кредитният риск на даден финансов актив е нараснал значително след първоначалното признаване и при оценяването на ОКЗ, Дружеството взема предвид разумната и обоснована информация, която е подходяща и достъпна без излишни разходи или усилия. Това включва както количествена, така и качествена информация и анализ, основани на историческия опит на Дружеството и обоснована кредитна оценка и включваща прогнозна информация.

Дружеството приема, че кредитният риск по даден финансов актив е нараснал значително, ако просрочието е по-голямо от 60 дни.

Дружеството счита, че финансовия актив е в неизпълнение, когато:

- е малко вероятно кредитополучателят да изплати кредитните си задължения към Дружеството в пълен размер, без да изисква от Дружеството действия като реализиране на гаранция (ако има такава);
- Критериите по-горе се отнасят само до търговски вземания от трети страни. При оценката на ОКЗ за вземания от свързани лица, Дружеството използва исторически данни за събираемостта на вземанията от свързани лица.

2. База за изготвяне и счетоводни политики (продължение)

2.4 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

ж) Обезценка (продължение)

(i) Недеривативни финансови активи (продължение)

Финансови инструменти и активи по договори (продължение)

ОКЗ за целия живот са тези ОКЗ, които са резултат от всички възможни събития на неизпълнение през очаквания живот на финансовия инструмент. 12-месечната ОКЗ е тази част от ОКЗ, която е резултат от събитията на неизпълнение, които е възможно да се случат в рамките на 12 месеца след отчетната дата (или по-къс период, ако очаквания живот на инструмента е по-кратък от 12 месеца). Максималният период, който се взема предвид при определяне на ОКЗ е максималният договорен период, през който Дружеството е изложено на кредитен риск.

Измерване на ОКЗ

ОКЗ са вероятно претеглени приблизителни оценки на кредитните загуби. Кредитните загуби се отчитат по настояща стойност на всички парични дефицити (тоест разликата между дължимите паричните потоци, които се дължат от едно дружество в съответствие с договора и паричните потоци, които Дружеството очаква да получи). ОКЗ са дисконтират с ефективния лихвен процент на финансовия актив.

Финансови активи с кредитна обезценка

Към всяка отчетна дата Дружеството оценява дали финансовите активи, отчитани по амортизирана стойност, са с кредитна обезценка. Финансовият актив е с кредитна обезценка, когато едно или повече събития е възникнало, което има определено влияние върху очакваните бъдещи парични потоци от финансовия актив. Доказателствата, че финансов актив е кредитно обезценен включват следните наблюдаеми данни:

- значителни финансови затруднения на кредитополучателя или емитента;
- нарушение на договор като неизпълнение или просрочие над 180 дни;
- вероятно е кредитополучателят да влезе в несъстоятелност или друга финансова реорганизация; или
- изчезването на активен пазар за ценна книга, поради финансови затруднения.

Представяне на загуба от обезценка за ОКЗ в отчета за финансовото състояние

Загуби от обезценка на финансови активи измерени по амортизирана стойност се приспадат от brutната балансова стойност на активите.

Отписване

Brutната балансова стойност на финансов актив се отписва, когато Дружеството няма разумни очаквания за възстановяване на финансов актив в неговата цялост или част от него. За индивидуални клиенти, Дружеството има политика на отписване на brutната балансова стойност, когато финансовият актив е просрочен със 180 дни въз основа на исторически опит от възстановявания на подобни активи. За корпоративни клиенти, Дружеството извършва индивидуална оценка по отношение на времето и размера на отписването въз основа на това дали има разумно очакване за възстановяване. Дружеството не очаква значително възстановяване на отписаната сума. Финансовите активи, които обаче са отписани, все още могат да бъдат предмет на дейност по принудително изпълнение, за да се спазят процедурите на Дружеството за възстановяване на дължими суми.

Нефинансови активи

Към всяка отчетна дата Дружеството преглежда балансовите стойности на нефинансовите си активи (различни от биологични активи, инвестиционни имоти, материални запаси и отсрочени данъчни активи), за да определи дали има индикации за обезценка. Ако има такива индикации, се прави приблизителна оценка на възстановимата стойност на актива.

2. База за изготвяне и счетоводни политики (продължение)

2.4 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

ж) Обезценка (продължение)

(i) Недеривативни финансови активи (продължение)

Нефинансови активи (продължение)

За целта на теста за обезценка, активи, които не могат да бъдат тествани индивидуално, се групират заедно в най-малката възможна група активи, генерираща парични постъпления от продължаваща употреба, които са в голяма степен независими от паричните постъпления от други активи или обект генериращ парични потоци (ОГПП). Ръководството на Дружеството счита, че към 31 декември 2022 г. и 31 декември 2021 г. всички активи на Дружеството са групирани в един-единствен ОГПП.

Репутация, възникнала при бизнес комбинация, се разпределя към ОГПП или групите ОГПП, които се очаква да имат ползи от синергиите от комбинацията. Възстановимата стойност на актив или ОГПП е по-високата от неговата стойност в употреба и справедливата му стойност, намалена с разхода по продажба.

Стойността в употреба се базира на бъдещите парични потоци дисконтирани до сегашната им стойност, като се прилага дисконтов процент преди данъци, отразяващ текущите пазарни преценки за цената на парите във времето и риска специфичен за актива или за ОГПП. Загуба от обезценка се признава в случай, че балансовата стойност на един актив или ОГПП превишава неговата възстановима стойност. Загуби от обезценка се признават в печалби и загуби. Те се разпределят първо в намаление на балансовата стойност на репутацията, разпределена към ОГПП, и след това в намаление на балансовите стойности на други активи в ОГПП пропорционално. Загуба от обезценка по отношение на репутацията не се възстановява обратно. За други активи, загуба от обезценка се възстановява само до такава степен, че балансовата стойност на актива не надвишава балансовата стойност, която би била определена, след приспадане на амортизация, ако загуба от обезценка не е била признавана.

з) Материални запаси

Материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността и нетната реализируема стойност. Материалните запаси, за които е хеджирана справедливата стойност, се оценяват по себестойност, коригирана със сума, отразяваща промените в справедливите стойности на хеджиращите инструменти. Разходите, които се извършват, за да доведат даден продукт в неговото настоящо състояние и местонахождение, се включват в себестойността, както следва:

- Суровини и материали – доставна стойност, определена на база метод „средно претеглена стойност“;
- Готова продукция и незавършено производство – стойността на употребените преки материали, труд и променливи и постоянни общи производствени разходи се разпределят на база на нормален производствен капацитет, без да се включват разходите по заеми, определена на база „средно-претеглена стойност“.

Нетната реализируема стойност е предполагаемата продажна цена в нормалния ход на стопанската дейност минус приблизително оценените разходи за завършване на производствения цикъл и тези, които са необходими за осъществяване на продажбата. За да се определи нетната реализируема стойност, материалните запаси със съдържание на метали се групират в няколко основни категории според типа на метала (сплавта), от която са съставени. Ефектът от обезценката до нетна реализируема стойност или възстановената обезценка на материални запаси се представят в „себестойност на продажбите“.

2. База за изготвяне и счетоводни политики (продължение)

2.4 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

и) Провизии

Провизии се признават, когато Дружеството има сегашно задължение (правно или конструктивно) в резултат на минали събития; има вероятност за погасяване на задължението да бъде необходим поток от ресурси, съдържащ икономически ползи; и може да бъде направена надеждна оценка на стойността на задължението. Когато Дружеството очаква, че някои или всички необходими за уреждането на провизиите разходи ще бъдат възстановени, например съгласно застрахователен договор, възстановяването се признава като отделен актив, но само тогава, когато е практически сигурно, че тези разходи ще бъдат възстановени. Разходите за провизии се представят в печалби и загуби, нетно от сумата на възстановените разходи. Когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е съществен, провизиите се дисконтират като се използва текуща норма на дисконтиране преди данъци, която отразява специфичните за задължението рискове. Когато се използва дисконтиране, увеличението на провизиите в резултат на изминалото време, се представя като финансов разход.

Условни задължения не се признават във финансовия отчет, но се оповестяват, освен ако вероятността за изходящи потоци, съдържащи икономически ползи, за погасяване на задължението е малка. Условни активи също не се признават във финансовия отчет, но се оповестяват, само ако е вероятно възникването на входящи парични потоци, съдържащи икономически ползи.

й) Доходи на персонала

План с дефинирани вноски

План с дефинирани вноски е план за доходи след напускане, според който дружество плаща вноски на друго лице и няма никакви правни или конструктивни задължения да плаща допълнителни суми след това.

Правителството на България носи отговорността за осигуряването на пенсии по планове за дефинирани вноски в България. Задълженията за превеждане на вноски по плановете за пенсиониране с дефинирани вноски, се признават като разходи за персонала в печалби и загуби текущо. Вноските по план с дефинирани вноски, които са дължими повече от 12 месеца след края на периода на предоставяне на услугите от служителите, се дисконтират до настоящата им стойност.

Задължения за доходи на персонала при пенсиониране

Съгласно българското трудово законодателство, Дружеството като работодател, е задължено да изплати две или шест брутни месечни заплати на своите служители при пенсиониране, в зависимост от прослуженото време. Ако служителят е придобил 10 години трудов стаж през последните 20 години при същия работодател или същата група предприятия, той трябва да получи шест брутни месечни заплати при пенсиониране. В противен случай се дължат две брутни месечни заплати. Дружеството определя своите задължения за изплащане на доходи на персонала при пенсиониране като използва актюерски метод на оценка. Преоценките на задължението, включващи актюерски печалби и загуби, се признават незабавно в баланса срещу дебит или кредит на неразпределената печалба чрез другия всеобхватен доход, в периода на тяхното възникване. Преоценките не подлежат на рекласификация в печалбата или загубата в последващи периоди. Разходите за лихви се признават чрез прилагане на дисконтов фактор към задължението за доходи на персонала за пенсиониране.

2. База за изготвяне и счетоводни политики (продължение)

2.4 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

й) Доходи на персонала(продължение)

Доходи при прекратяване

Доходи при прекратяване се признават като разход, когато Дружеството се е ангажирало ясно, без реална възможност за отказ, с официален подробен план, с който или да прекрати работни отношения преди нормалната дата на пенсиониране, или да предостави обезщетения при прекратяване, в резултат на предложение, направено за насърчаване на доброволното напускане.

Доходи при прекратяване за доброволно напускане са признати като разход, ако Дружеството е отправило официално предложение за доброволно прекратяване, и е вероятно, че офертата ще бъде приета, а броят на приелите може да се оцени надеждно. Ако обезщетения се дължат за повече от 12 месеца след края на отчетния период, те се дисконтират до тяхната настояща стойност.

Краткосрочни доходи на наети лица

Задължения за краткосрочните доходи на наети лица се оценяват на недисконтирана база и са отчетени като разход, когато свързаните с тях услуги се предоставят. Пасив се признава за сумата, която се очаква да бъде изплатена по краткосрочен бонус в пари или планове за разпределение на печалбата, ако Дружеството има правно или конструктивно задължение да заплати тази сума като резултат от минали услуги, предоставени от служител, и задължението може да се оцени надеждно.

Дружеството признава като задължение недисконтираната сума на оценените разходи по платен годишен отпуск, очаквани да бъдат заплатени на служителите в замяна на труда им за изминалия отчетен период.

к) Лизинг

Лизинговите договори се признават като актив с право на ползване и съответно пасив по лизинга на датата, на която лизинговият актив е на разположение за използване от Дружеството. Всяко лизингово плащане се разпределя между пасива по лизинга и финансовите разходи. Финансовите разходи се начисляват в печалбата или загубата през периода на лизинга, така че да се получи постоянна периодична лихва върху остатъка от задължението за всеки период. Активът с правото на ползване се амортизира за по-краткия от полезния живот на актива и срока на лизинга по линейния метод.

Актив с право на ползване се представя на отделен ред в отчета за финансовото състояние.

Активите и пасивите, възникващи от договор за лизинг, се оценяват първоначално на база на настоящата стойност. Задълженията за лизинг включват нетната настояща стойност на следните лизингови плащания:

- фиксирани плащания, нетно от вземания по получени стимули;
- променливи лизингови плащания, които се определят въз основа на индекс или процент;
- суми, които се очаква да бъдат платими от лизингополучателя под формата на гаранции за остатъчна стойност;
- цената за упражняване на правото за закупуване, ако лизингополучателят е сигурен в разумна степен, че тази опция ще бъде упражнена, и
- плащания на неустойки за прекратяване на лизинга, ако лизинговият срок отразява възможността лизингополучателят да упражни тази опция.

2. База за изготвяне и счетоводни политики (продължение)

2.4 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

к) Лизинг (продължение)

Лизинговите плащания се дисконтират с лихвения процент, заложен в лизинговия договор, ако този процент може да бъде непосредствено определен. Ако този процент не може да бъде непосредствено определен, се използва диференциалният лихвен процент за Дружеството. Това е процентът, който Дружеството би трябвало да плаща, за да заеме за сходен период от време и при сходно обезпечение средствата, необходими за получаването на актив със сходна стойност на актива с право на ползване в сходна икономическа среда. Всяко лизингово плащане се разпределя между пасива по лизинга и финансовите разходи. Впоследствие пасивите по лизинг се оценяват, като се използва методът на ефективния лихвен процент. Балансовата стойност на пасива по лизинга се преоценява, за да се отразят преоценките или измененията на лизинговия договор, или да се отразят коригираните фиксирани по същество лизингови плащания. Срокът на лизинговия договор е неотменимият период, за който лизингополучателят има правото да използва основния актив; периодите, по отношение на които съществува опция за удължаване или прекратяване на лизинговия договор, ако е достатъчно сигурно, че лизингополучателят ще упражни тази опция.

Активите с право на ползване се оценяват първоначално по цената на придобиване, включваща:

- стойността на първоначалната оценка на пасива по лизинг;
- лизинговите плащания, извършени преди или на датата на възникване на лизинга, намалени с получени стимули по лизинга;
- всички първоначални директни разходи, свързани с лизинга, и
- разходи за възстановяване, свързани с лизинга.

Впоследствие активите, с право на ползване, се оценяват по цена на придобиване минус всички натрупани амортизации и всички натрупани загуби от обезценка и се коригират спрямо всяка преоценка на пасива по лизинга, дължаща се на преоценка или изменение на лизинговия договор.

Активите, с право на ползване, се амортизират по линеен метод за по-краткия срок от полезния живот на актива или срока на лизинговия договор. Амортизационните норми на активите с право на ползване са:

*права на ползване-автомобили: 3-5 години

Плащанията, свързани с краткосрочни лизингови договори и лизинг на активи с ниска стойност, се признават като разход по линейния метод за срока на лизинговия договор в отчета за всеобхватния доход. Дружеството разглежда възможността за освобождаване от признаване по отношение на лизинг на активи с ниска стойност за всеки лизингов договор поотделно. Когато активът е придобит чрез договор за преотдаване, е признат актив с право на ползване и пасив по лизинга.

2. База за изготвяне и счетоводни политики (продължение)

2.4 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

й) Лизинг (продължение)

За всички останали лизинги на активи с ниска стойност, лизингополучателят признава свързаните с тях лизингови плащания като разход по линейния метод за срока на лизинговия договор. Краткосрочните лизинги са със срок за не повече от 12 месеца. Активите с ниска стойност включват ИТ оборудване и малки офис мебели.

л) Признаване на приходи

Естество и времеви параметри на удовлетворяване на задълженията за изпълнение

По-долу е предоставена информация за естеството и времето на удовлетворяване на задълженията за изпълнение в договорите с клиенти, включително съществените условия за плащане и свързаните политики за признаване на приходи.

Продажби на продукцията и стоки

Дружеството продава медни продукти, продукти от медни сплави и други продукти на база на сключени договори с клиенти. Договореното възнаграждение включва компонент за преработка и метален компонент, който се базира на котировки за съответните метали на Лондонската метална борса (LME). Вземанията по фактурите за продажби обикновено се заплащат в момента на доставката или до 90 дни от датата на фактурата.

Всякакви договорени и очаквани отстъпки (променливо възнаграждение) се предоставят на клиентите и се представят в намаление на приходи и търговски вземания в същия период, в който са отчетени съответните приходи от продажба.

Някои от клиентите на Дружеството извършват плащания за продукцията преди доставката. При тези случаи Дружеството отчита пасиви по договори с клиенти за размера на полученото заплащане.

Приход от продажба на продукцията и стоки се признава в момента, когато контролът върху тях е прехвърлен към купувача, т.е. когато стоките са доставени в склад на клиенти и са приети от него. Ако договорът посочва повече от едно задължение за изпълнение, Дружеството разпределя договореното възнаграждение спрямо всяко задължение за изпълнение посочено в договора на база на отделната продажна цена на всяко индивидуално задължение. Приходът се оценява на база на очакваното възнаграждение, базирано на котировките за съответните метали на датата на прехвърлянето на контрола върху стоката.

Дружеството не предлага услуги свързани с продажбите

2. База за изготвяне и счетоводни политики (продължение)

2.4 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

к) Признаване на приходи (продължение)

Провизорно ценообразуване

Съгласно наложената бизнес практика на Дружеството, за част от договорите за продажби, цените по които се издават продажни фактури са провизорни и първоначално се определят на база на форуърдни LME котировки за съответния вид метал, за който е извършена доставката в рамките на договорен период към датата на прехвърлянето на контрола върху стоката към купувача. Същевременно, съгласно тези договори за продажба окончателната цена за разплащане се определя от клиента към бъдеща дата в определен период от време (до 90 дни) на базата на базата на спот цената на LME за съответните метали към тази дата.

Провизорното ценообразуване не зависи от количествена или качествена оценка на доставените стоки след датата на доставка, а от изменения в пазарните цени на металите. Към момента на прехвърляне на контрола върху стоките Дружеството отчита прихода от договори с клиенти и търговското вземане в размера на сумата, на която Дружеството има договорно право.

Търговските вземания с елемент на провизорно ценообразуване не преминават успешно „теста за плащане единствено на главница и лихви“ и се отчитат последващо по справедлива стойност през печалбата или загубата. Всички промени в справедливата стойност през годината се представят на нетна база.

Когато нетният резултат от промяна в справедливата стойност е печалба, той се отчита в приходи. Тъй като тези печалби не представляват приходи от договори с клиенти, то те се представят на отделен ред в приложение 3.1. Когато нетния резултат от промяна в справедливата стойност е загуба, той се отчита в други оперативни разходи.

Приходи от лихви

Приходите от лихви се признават при начисляването на лихвите (като се използва метода на ефективния лихвен процент, т.е. лихвеният процент, който точно дисконтира очакваните бъдещи парични потоци за периода на очаквания живот на финансовия инструмент до балансова стойност на финансовия актив).

м) Финансови приходи и разходи

Финансовите приходи включват приходи от лихви по инвестирани средства. Приход от лихви се признава в момента на начисляването му по метода на ефективната лихва.

Финансовите разходи включват разходи за лихви по заеми, банкови комисионни и загуби от хеджиращи инструменти, които се признават в печалбата или загубата. Разходи по заеми, които не могат да се отнесат пряко към придобиването, строителството или производството на отговарящ на условията актив, се признават в печалби и загуби като се използва метода на ефективния лихвен процент.

2. База за изготвяне и счетоводни политики (продължение)

2.4 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

н) Безвъзмездни средства, предоставени от държавата

Дружеството признава безвъзмездни средства, предоставени от държавата, първоначално като отсрочени приходи по справедлива стойност, когато има достатъчна сигурност, че ще бъдат получени и че Дружеството ще изпълни условията, свързани със средствата.

Безвъзмездни средства, свързани с имоти, машини и съоръжения, се признават в печалби и загуби като други приходи на систематична база за полезния живот на актива.

Безвъзмездни средства, които компенсират Дружеството за извършени разходи, се признават в печалби и загуби на систематична база в периодите, в които възникват разходите.

о) Държавна помощ

Определени форми на държавна помощ са изключени от определението на безвъзмездни средства, предоставени от държавата, посочено по-горе. Пример за такава държавна помощ е прехвърляне на ресурси от страна на паравителството, държавни агенции и подобени органи, които могат да бъдат местни, национални или международни, към Дружеството без да се изисква в замяна да е налице минало или бъдещо съответствие на Дружеството с определени условия. Когато получената държавна помощ е свързана с възстановяване на разходи, тя се отчита в намаление на съответните разходи в отчета за всеобхватния доход в периода, в който тези разходи са възникнали.

2. База за изготвяне и счетоводни политики (продължение)

2.4 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

п) Данъци

Данъкът върху печалбата за годината представлява текущи и отсрочени данъци. Данъкът върху печалбата се признава в печалби и загуби, с изключение на този, отнасящ се за позиции, които са признати в друг всеобхватен доход.

Текущ данък върху доходите

Текущите данъчни активи и пасиви за текущия и предходни периоди се признават по сумата, която се очаква да бъде възстановена от или платена на данъчните власти. При изчисление на текущите данъци се прилагат данъчните ставки и данъчните закони, които са в сила или са в значителна степен приети към датата на отчета.

Отсрочен данък върху доходите

Отсрочените данъци се признават по балансовия метод за всички временни разлики към датата на отчета, които възникват между данъчната основа на активите и пасивите и техните балансови стойности.

Отсрочени данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики, освен до степента, до която отсроченият данъчен пасив възниква от първоначално признаване на актив или пасив от дадена сделка, която не е бизнес комбинация и не влияе нито върху счетоводната печалба, нито върху данъчната печалба или загуба към момента на извършване на сделката

Актив по отсрочени данъци се начислява само до размера, до който е възможно бъдеща облагаема печалба да бъде налична при условие, че неизползваните данъчни загуби и кредити могат да бъдат използвани.

Дружеството извършва преглед на балансовата стойност на отсрочените данъчни активи към всяка дата на отчет и я намалява до степента, до която вече не е вероятно да бъде реализирана достатъчна облагаема печалба, която да позволява целия или част от отсрочения данъчен актив да бъде възстановен.

Непризнатите отсрочени данъчни активи се преразглеждат към всяка дата на отчет и се признават до степента, до която е станало вероятно да бъде реализирана бъдеща облагаема печалба, която да позволи отсрочения данъчен актив да бъде възстановен.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се представят на нетна база, ако има правно основание за нетиране на текущи данъчни активи и пасиви или тези данъчни активи и пасиви ще се реализират едновременно.

Данък върху добавената стойност (ДДС)

Приходите, разходите и активите се признават нетно от ДДС, с изключение на случаите, когато:

- ДДС, възникващ при покупка на активи или услуги, не е възстановим от данъчните власти, в който случай ДДС се признава като част от цената на придобиване на актива или като част от съответната разходна позиция, както това е приложимо; и
- вземанията и задълженията, които се отчитат с включен ДДС.

Нетната сума на ДДС, възстановима от или дължима на данъчните власти, се включва в стойността на вземанията или задълженията в отчета за финансовото състояние.

3. Приходи и разходи

3.1 Приходи от продажби

А. Категория приходи	2022 г.	2021 г.
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Приходи от договори с клиенти	1 705 769	1 363 773
Печалби от промени в справедливите стойности на вземания за които се прилага провизорно ценообразуване	2 359	30 110
	1 708 128	1 393 883

Печалбите и загубите от промените в справедливите стойности на вземанията от продажби с провизорно ценообразуване са резултат от промяната в пазарните цени на съответните метали на LME след като контролът върху стоките е прехвърлен към купувача в рамките на котационните периоди съобразно договорите с клиентите.

Б. Разбивка на приходите по договори с клиенти

<i>В хиляди лева</i>	2022 г.	2021 г.
Приходи от продажба на продукция	1 634 135	1 333 663
Приходи от продажба на стоки	1 845	5 781
Приходи от продажба на скрап	69 789	24 329
	1 705 769	1 363 773

Основни географски пазари

<i>В хиляди лева</i>	2022 г.	2021 г.
Европейски съюз	1 269 795	927 649
Други Европейски държави	172 941	175 809
Азия	107 317	118 920
Африка	19 617	47 528
Америка	127 443	86 171
Други	8 656	7 696
	1 705 769	1 363 773

Продукти/метални групи

<i>В хиляди лева</i>	2022 г.	2021 г.
Валцовани продукти за индустриални приложения	917 811	761 236
Валцовани продукти за архитектурни приложения	107 967	91 274
Пресовани продукти	608 357	473 120
Други продажби	71 634	38 143
	1 705 769	1 363 773

3. Приходи и разходи (продължение)

3.1 Приходи от продажби (продължение)

В. Баланси по договори

<i>В хиляди лева</i>	<u>31 декември 2022 г.</u>	<u>31 декември 2021 г.</u>
Вземания които са включени в „Търговски и други вземания“	66 087	81 621
Пасиви по договор с клиенти	(6 638)	(1 423)

Пасивите по договори с клиенти са свързани основно с получено авансово възнаграждение от клиенти за покупка на метални и неметални продукти. Те ще бъдат признати като приход в рамките на следващата финансова година, когато контролът върху материалните запаси обект на договорите бъде прехвърлен към съответните клиенти.

3.2 Себестойност на продажбите разходи за дистрибуция и реализация и административни разходи представени по икономически елементи

<i>В хиляди лева</i>	<i>Себестойност на продажбите</i>	<i>За годината завършваща на 31 декември 2022 г.</i>		
		<i>Разходи за дистрибуция и реализация</i>	<i>Административни разходи</i>	<i>Общо</i>
Себестойност на материалните запаси признати за разход	1 446 367	-	-	1 446 367
Разходи за персонал	27 308	3 153	6 121	36 582
Ел.енергия	47 036	-	350	47 386
Разходи за амортизации	16 891	175	1 216	18 282
Разходи за данъци – мита	462	8	220	690
Други застрахователни разходи	2 111	-	602	2 713
Разходи за наеми	77	19	45	141
Транспортни разходи – стоки и материали	26 297	5	655	26 957
Разходи за реклама	-	234	34	268
Разходи за външни услуги	13 031	117	5 870	19 018
Разходи/печалби от деривативи	(8 966)	-	-	(8 966)
Разходи за съхранение и опаковане	9 238	43	1	9 282
Разходи за производство	12 630	111	61	12 802
Комисионни	6 218	391	644	7 253
Разходи за курсови разлики	(311)	-	-	(311)
Разходи за поддръжка на машини и оборудване.	7 367	56	1 135	8 558
Разходи за пътуване и транспорт на персонала	137	124	126	387
Възнаграждения борд на Директори	-	-	297	297
Други разходи за поддръжка	545	17	122	684
Други	8 556	237	852	9 645
Общо	1 614 994	4 690	18 351	1 638 035

Разходите за доходи при пенсиониране, които са отчетени през печалби и загуби в размер на 417 хил. лева (2021 г.: 240 хил. лева) са част от ред „Други“.

За годината, приключила на 31 декември 2022 г.

3. Приходи и разходи (продължение)

3.2 Себестойност на продажбите разходи за дистрибуция и реализация и административни разходи представени по икономически елементи (продължение)

В хиляди лева	Себестойност на продажбите	За годината завършваща на 31 декември 2021 г.		Общо
		Разходи за дистрибуция и реализация	Админи- стративни разходи	
Себестойност на материалните запаси признати за разход	1 174 449	-	-	1 174 449
Разходи за персонал	22 258	2 936	4 339	29 533
Ел.енергия	21 901	-	208	22 109
Разходи за амортизации	16 375	167	1 557	18 099
Разходи за данъци – мита	447	3	234	684
Други застрахователни разходи	1 680	1	487	2 168
Разходи за наеми	129	22	59	210
Транспортни разходи – стоки и материали	18 434	7	477	18 918
Разходи за реклама	-	76	127	203
Разходи за външни услуги	10 543	152	2 209	12 904
Разходи/печалби от деривативи	7 748	-	-	7 748
Разходи за съхранение и опаковане	5 958	38	7	6 003
Разходи за производство	10 650	87	27	10 764
Комисионни	5 861	391	315	6 567
Разходи за курсови разлики	2 729	-	-	2 729
Разходи за поддръжка на машини и оборудване.	5 594	59	28	5 681
Разходи за пътуване и транспорт на персонала	72	54	59	185
Възнаграждения борд на Директори	-	-	308	308
Други разходи за поддръжка	412	-	84	496
Други	5 179	624	460	6 263
Общо	1 310 419	4 618	10 985	1 326 021

3.3 Други приходи и разходи, нетно

В хиляди лева	2022 г.	2021 г.
Приходи от безвъзмездни средства предоставени от държавата (прил. 16)	109	109
Приходи от наем	111	98
Приходи от префактутирани разходи	-	1 569
Печалба от продажба на ДМА	-	17
Други приходи	1 299	1 602
Общо други приходи	1 519	3 395
Загуба от отписване на ДМА	(1 292)	-
Загуба от продажба на ДМА	-	(800)
Амортизация на временно неизползваеми активи	(947)	(1 096)
Разходи за глоби	(15)	(6)
Префактутирани разходи	-	(1 569)
Други разходи	(367)	(77)
Общо други разходи	(2 621)	(3 548)
Други приходи/(разходи), нетно	(1 102)	(153)

3. Приходи и разходи (продължение)

3.4 Финансови приходи и разходи

	2022 г.	2021 г.
<i>В хиляди лева</i>		
Финансови приходи		
Приходи от лихви	-	1
	<u>-</u>	<u>1</u>
Финансови разходи		
Разходи за лихви по заеми отчетени по амортизирана стойност	(8 118)	(6 601)
Разходи за лихви свързани с факторинг	(2 056)	(1 288)
Разходи за лихви произлизащи от пасиви по лизинг	(61)	(51)
Банкови комисионни	(958)	(935)
	<u>(11 193)</u>	<u>(8 875)</u>

3.5 Промяна в справедливата стойност на деривативи признати в друг всеобхватен доход

	2022 г.	2021 г.
<i>В хиляди лева</i>		
Нетна (загуба)/печалба от хеджиране на парични потоци		
Ефективна част от промените в справедливата стойност на деривативи използвани за хеджиране на парични потоци	(5 032)	1 896
Данъчен ефект	503	(190)
	<u>(4 529)</u>	<u>1 706</u>

3.6. Разходи за персонала

	2022 г.	2021 г.
<i>В хиляди лева</i>		
Разходи за възнаграждения	28 887	23 484
Разходи за социалното осигуряване	6 788	5 238
Разходи за социални придобивки	490	571
Разходи за задължения за задължения за доходи на персонала при пенсиониране (прил 15)	417	240
	<u>36 582</u>	<u>29 533</u>

4. Данъци върху дохода

Основните компоненти на данъците върху дохода за годините завършващи на 31 декември 2022 г. и 2021 г. са:

	2022 г.	2021 г.
<i>В хиляди лева</i>		
Данъци признати в печалби и загуби		
Текущ данък	(2 518)	(977)
Изменение на отсрочените данъци през периода	(3 258)	(4 922)
	<u>(5 776)</u>	<u>(5 899)</u>
Общо данък отчетен в печалби и загуби		
Общо данъци признати в друг всеобхватен доход	504	(229)

Данъчната ставка за 2022 г. е 10% (2021 г.: 10%). През 2023 г. приложимата данъчна ставка ще бъде в размер на 10%.

За годината, приключила на 31 декември 2022 г.

4. Данъци върху дохода (продължение)

Равнението между данъка на база счетоводна печалба и ефективната данъчна ставка за периодите завършващи на 31 декември 2022 г. и 31 декември 2021 г. е представено по-долу:

	2022 г.	2021 г.
<i>В хиляди лева</i>		
Печалба преди данъци	57 687	58 914
Данък базиран на законната данъчна ставка от 10%	(5 768)	(5 891)
Непризнати разходи за данъчни цели	(8)	(8)
Разходи за корпоративен данък при ефективна данъчна ставка от 10 % (2021: 10%)	(5 776)	(5 899)

Отсрочените данъци към 31 декември са свързани със следните позиции:

Описание на обектите	Временна	Отсрочен	Временна	Данък
	разлика	данъчен	разлика	
	31.12.2022 г.	актив/(пасив)	31.12.2021 г.	31.12.2021 г.
Имоти, машини и оборудване	(91 460)	(9 146)	(51 369)	(5 137)
Деривативи	(1 100)	(110)	(5 556)	(556)
Общо пасиви по отсрочени данъци	(92 560)	(9 256)	(56 925)	(5 693)
Активи с право на ползване	(109)	(11)	50	5
Обезценка на материални запаси	7 432	743	39	4
Пенсионни и други задължения	2 483	248	1,862	186
Общо активи по отсрочени данъци	9 806	980	1 951	195
Нетно салдо на отсрочени данъци върху печалбата	(82 754)	(8 276)	(54 974)	(5 498)

Отсрочени данъчни (пасиви)/активи	Салдо на	Признати в		Салдо на
		печалба и	отчета другия	
	01.01.2022 г.	загуба	всеобхватен	31.12.2022 г.
			доход	
Имоти, машини и оборудване	(5 137)	(4 009)	-	(9 146)
Деривативи	(556)	(57)	503	(110)
Общо пасиви по отсрочени данъци	(5 693)	(4 066)	503	(9 256)
Активи с право на ползване	5	(16)	-	(11)
Обезценка на материални запаси	4	763	-	767
Пенсионни и други задължения	186	61	1	248
Общо активи по отсрочени данъци	195	808	1	1 004
Нетно салдо – пасиви	(5 498)	(3 258)	504	(8 252)

Отсрочени данъчни (пасиви)/активи	Салдо на	Признати в		Салдо на
		печалба и	отчета другия	
	01.01.2021 г.	загуба	всеобхватен	31.12.2021 г.
			доход	
Имоти, машини и оборудване	(295)	(4 842)	-	(5 137)
Деривативи	(402)	36	(190)	(556)
Общо пасиви по отсрочени данъци	(697)	(4 806)	(190)	(5 693)
Активи с право на ползване	8	(3)	-	5
Обезценка на материални запаси	6	(2)	-	4
Пенсионни и други задължения	336	(111)	(39)	186
Общо активи по отсрочени данъци	350	(116)	(39)	195
Нетно салдо – пасиви	(347)	(4 922)	(229)	(5 498)

Към 31 декември 2022 г. няма непризнати отсрочени данъчни активи или пасиви.

За годината, приключила на 31 декември 2022 г.

4. Данъци върху дохода (продължение)

	2022	2021
Отсрочени данъчни пасиви		
Отсрочен данъчен пасив с реализиране след повече от 12 месеца	8 142	4 942
Отсрочен данъчен пасив с реализиране до 12 месеца	110	556
	8 252	5 498

5. Имоти, машини и съоръжения

Движението в имотите, машините и съоръженията е представено по-долу:

	Земи	Сгради	Машини и технически инсталации	Транс- портни средства	Други	В процес	Общо
						на изграж- дане	
<i>В хиляди лева</i>							
Преоценена/отчетна стойност:							
Към 1 януари 2021 г.	61 825	32 949	208 741	2 090	6 205	28 729	340 539
Придобити	-	-	-	-	-	11 379	11 379
Трансфери	-	129	29 330	54	137	(30 017)	(367)
Отписани	-	-	(48)	(126)	(10)	-	(184)
Към 31 декември 2021 г.	61 825	33 078	238 023	2 018	6 332	10 091	351 367
Придобити	-	-	-	-	-	6 794	6 794
Трансфери	-	595	6 983	17	644	(8 239)	-
Трансфери към материални запаси	-	-	(469)	-	-	-	(469)
Отписани	-	-	(5 135)	(91)	(613)	(80)	(5 919)
Към 31 декември 2022 г.	61 825	33 673	239 402	1 944	6 363	8 566	351 773
Натрупана амортизация и обезценка:							
Към 1 януари 2021 г.	-	11 593	45 690	868	5 493	-	63 644
Амортизация за годината	-	3 456	14 468	98	192	-	18 214
Амортизация на отписани активи	-	-	(29)	(118)	(10)	-	(157)
Към 31 декември 2021 г.	-	15 049	60 129	848	5 675	-	81 701
Амортизация за годината	-	3 504	15 246	103	206	-	19 059
Амортизация на отписани активи	-	-	(3 926)	(91)	(609)	-	(4 626)
Към 31 декември 2022 г.	-	18 553	71 449	860	5 272	-	96 134
Балансова стойност:							
Към 1 януари 2021 г.	61 825	21 356	163 051	1 222	712	28 729	276 895
Към 31 декември 2021 г.	61 825	18 029	177 894	1 170	657	10 091	269 666
Към 31 декември 2022 г.	61 825	15 120	167 953	1 084	1 091	8 566	255 639

За годината, приключила на 31 декември 2022 г.

5. Имоти машини и съоръжения (продължение)

Обезценка на имоти машини и съоръжения

Ръководството счита че няма индикации за обезценка на имотите машините и съоръженията на Дружеството към 31 декември 2022 г. и 31 декември 2021 г.

Залог на имоти машини и съоръжения

Към 31 декември 2022 г. имоти, машини, съоръжения и оборудване с балансова стойност в размер на 238 841 хил. лева (2021 г : 259 285 хил. лева) са заложени като обезпечение за банкови заеми получени от Дружеството (Прил. 13).

Преценка на земи и сгради

Ръководството е определило, че преоценените земи и сгради представляват един клас активи в съответствие с МСС 16 на базата на тяхното естество, характеристики и рисковете на имотите. Ако земите и сградите се оценяваха по цена на придобиване, тяхната балансова стойност към 31 декември 2022 г. би била съответно 5 789 хил. лв. за земите и 3 396 хил. лв. за сградите.

(i) Справедлива стойност-йерархия

Справедливата стойност на земи и сгради е определена от външен независим оценител към 31 декември 2021 г. В резултат на това е установено, че справедливата стойност не се различава съществено от балансовата към тази дата и, съответно, не са отчетени корекции. Ръководството на Дружеството не е изготвило оценка към 31 декември 2022 г., тъй като счита, че не са налице събития, които индикират, че справедливата стойност определена към 31 декември 2021 г. е съществено изменена.

Оценката на справедливата стойност на земи и сгради е категоризирана като справедлива стойност от Ниво 3 на база на входящите данни използвани при оценката.

(ii) Справедлива стойност Ниво 3

Следната таблица представя равнение на движението от начално салдо до крайно салдо на справедливите стойности от Ниво 3 към датата на последната изготвена оценка (31 декември 2021 г.)

	Земи 2021 г.	Сгради 2021 г.
<i>В хиляди лева</i>		
Салдо към 1 януари	61 825	21 356
Новопридобити активи	-	129
Амортизация за годината	-	(3 456)
Салдо към 31 декември	61 825	18 029

За годината, приключила на 31 декември 2022 г.

5. Имоти машини и съоръжения (продължение)

Преценка на земи и сгради (продължение)

(iii) Техники на оценяване и значими ненаблюдаеми входящи данни

Следната таблица представя използваните техники към 31 Декември 2021г за оценяване при определянето на справедливата стойност на земи и сгради както и използваните значими ненаблюдаеми входящи данни.

Техника за оценяване	Значими ненаблюдаеми входящи данни	Взаимовръзка между ключови ненаблюдаеми входящи данни и справедлива стойност
<i>Земи:</i> Използван е подход на сравними пазарни аналози.	Земя: • Цена на земя за квадратен метър (между 203 – 489 лева).	Значителни увеличения (намаления) в очакваните цени на земята на квадратен метър биха довели до значително по-високи (по-ниски) справедливи стойности.
<i>Сгради:</i> Използвани са два подхода за оценка: метод на амортизирана заместителна стойност и метода на пазарни аналози	Сгради: • Еталони за СМР от Справочници на СТРОЙ СЕК ЕКСПЕРТ 2021, вкл. функционално изхабяване в интервала 10-12% и икономическо изхабяване от 0% • Приход от наем на кв. м. – интервал 1-6 евро/кв. м • Норма на капитализация – интервал 10.6%-11.85%	Значителни увеличения (намаления) в очакваните цени на наемите на квадратен метър биха довели до значително по-високи (по-ниски) справедливи стойности. Значителни намаления (увеличения) в очакваната норма на капитализация биха довели до значително по-високи (по-ниски) справедливи стойности

Преценка на машини и технически инсталации

Ръководството е определило че преценените машини и технически инсталации представляват един клас активи в съответствие с МСС 16 на базата на тяхното естество, характеристики и рисковете на имотите. Ако машините и техническите инсталации се оценяваха по цена на придобиване, тяхната балансова стойност към 31 декември 2022 г. би била 158 026 хил. лв.

(i) Йерархия на справедливите стойности

За определяне на справедливата стойност на машините и техническите инсталации към 31.12.2021 г. е използван външен независим оценител.

Справедливата стойност на машините и техническите инсталации е категоризирана като справедлива стойност от Ниво 3 на база на входящите данни за използваната техника за оценяване.

(ii) Справедлива стойност Ниво 3

Равнението на движението от начално салдо до крайно салдо на справедливите стойности от Ниво 3 към датата на последната изготвена оценка (31 декември 2021 г.) е представено както следва:

В хиляди лева

	Машини и технически инсталации 2021 г.
На 1 януари	163 051
Придобити	29 330
Отписани и рекласифицирани активи (балансирана стойност)	(19)
Нагрупана амортизация през годината	(14 468)
На 31 декември	177 894

5. Имоти машини и съоръжения (продължение)

Преценка на машини и технически инсталации (продължение)

(iii) Техники на оценяване и значими ненаблюдаеми входящи данни

Следната таблица представя използваните техники за оценяване при определянето на справедливата стойност на машини съоръжения и оборудване както и използваните значими ненаблюдаеми входящи данни.

Техника за оценяване	Значими ненаблюдаеми входящи данни	Взаимовръзка между ключови ненаблюдаеми входящи данни и справедлива стойност
Машини и технически инсталации: Метод на амортизирана заместителна стойност	<ul style="list-style-type: none"> Разходи за подмяна с нов актив Остатъчен полезен живот функционално изхабяване в интервала 10-12% икономическо изхабяване от 0% 	<p>Значителни увеличения (намаления) заради разходи за подмяна и/ли промяна в остатъчния полезен живот биха довели до значително по-високи (по-ниски) справедливи стойности на машини и технически инсталации.</p> <p>Значителни увеличения (намаления) във функционалното и икономическо изхабяване биха довели до значително по-ниски (по-високи) справедливи стойности на машини и технически инсталации.</p>

Дружеството е използвало метод на амортизирана заместителна стойност за определяне на справедливите стойности на машините и техническите инсталации.

Активи с право на ползване

	Транспортни средства
<i>В хиляди лева</i>	
Отчетна стойност 01 януари 2021 г.	2 345
Придобити	1 055
Отписани	(117)
Към 31 декември 2021 г.	3 283
Придобити	1 446
Отписани	(133)
Към 31 декември 2022 г.	4 596
Натрупана амортизация към 01 януари 2021 г.	(1 104)
Амортизация за годината	(637)
Отписани	106
Към 31 декември 2021 г.	(1 635)
Амортизация за годината	(712)
Отписани	133
Към 31 декември 2022 г.	(2 214)
Нетна балансова стойност:	
Към 31 декември 2021 г.	1 648
Към 31 декември 2022 г.	2 382

Следните суми са признати в печалбата и загубата:

<i>В хиляди лева</i>	2022 г.	2021 г.
Амортизация за годината	712	637
Разход за лихви	61	51
Общо разход по лизинг	773	688

6. Нематериални активи

<i>В хиляди лева</i>	<i>Търговски марки и патенти</i>	<i>Софтуер</i>	<i>Общо</i>
Отчетна стойност:			
Баланс към 1 януари 2021	3	4 876	4 879
Придобити	-	367	367
Отписани	-	(10)	(10)
Към 31 декември 2021 г.	3	5 233	5 236
Придобити	-	2 590	2 590
Отписани	-	(15)	(15)
Към 31 декември 2022 г.	3	7 808	7 811
Натрупана амортизация:			
Баланс към 1 януари 2021 г.	(3)	(4 587)	(4 590)
Амортизация за годината	-	(468)	(468)
Отписани	-	10	10
Към 31 декември 2021 г.	(3)	(5 045)	(5 048)
Амортизация за годината	-	(142)	(142)
Отписани	-	15	15
Към 31 декември 2022 г.	(3)	(5 172)	(5 175)
Балансова стойност :			
Към 1 януари 2021 г.	-	289	289
Към 31 декември 2021 г.	-	188	188
Към 31 декември 2022 г.	-	2 636	2 636

7. Материални запаси

<i>В хиляди лева</i>	<i>31.12.2022 г.</i>	<i>31.12.2021 г.</i>
Материали	131 924	143 579
Незавършено производство	143 510	80 530
Готова продукция	83 092	68 491
Стоки	729	1 762
	359 255	294 362
Минус: оценка на материални запаси до нетна реализируема стойност:		
Материали	(7 432)	-
Общо материални запаси оценени по по-ниското от себестойност и нетна реализируема стойност	351 823	294 362

Обезценката на материални запаси е свързана с най-добрата преценка на ръководството за стойността на която се очаква материалните запаси да бъдат реализирани (реална договорена продажна цена или котировки на цените на металите на борсов пазар). Към 31 декември 2022 г. заложените материални запаси като обезпечения по банкови заеми получени от Дружеството са в размер на 268 531 хил. лв. (2021 г.: 251 329 хил. лева) (Прил. 13).

8. Търговски и други вземания

	<u>31.12.2022 г.</u>	<u>31.12.2021 г.</u>
<i>В хиляди лева</i>		
Търговски вземания (Прил. 22)	32 106	41 950
Загуби от обезценка	(559)	(448)
Търговски вземания, нетно от обезценка	31 547	41 502
Вземания от свързани лица (Прил. 20 и 21)	34 540	40 119
Вземания от бюджета за ДДС	9 937	8 065
Авансови плащания за доставка на материални запаси	6 028	5 159
Други вземания	4 345	2 224
	<u>86 397</u>	<u>97 069</u>

Възрастовият анализ на брутните вземания само от клиенти не-свързани лица (без вземания от свързани лица) е представен в таблицата по-долу, която съдържа информация за експозицията към кредитен риск и очакваните кредитни загуби (ОКЗ) по отношение на търговските вземания от клиенти към 31 декември 2022 г. През 2022 г. Дружеството е начислило допълнителна обезценка в размер на 111 хил. лева (2021 г.: реинтегрирана обезценка в размер на 80 хил. лева) .

ОКЗ на търговски вземания отчитани по амортизирана стойност

	Средно претеглена загуба	Брутна балансова стойност	Загуба от обезценка	Нетна балансова стойност
31 декември 2022 г.				
<i>В хиляди лева</i>				
Текущи (не просрочени)	6.07%	6 618	(402)	6 216
Просрочени от 1-30 дни	1.63%	8 772	(143)	8 629
Просрочени от 31-60 дни	1.46%	823	(12)	811
Просрочени от 61-90 дни	5.26%	19	(1)	18
Просрочени от 91-120 дни	-	6	-	6
Просрочени повече от 120 дни	10.00%	10	(1)	9
		<u>16 248</u>	<u>(559)</u>	<u>15 689</u>
31 декември 2021 г.				
<i>В хиляди лева</i>				
Текущи (не просрочени)	0.68%	2 935	(20)	2 915
Просрочени от 1-30 дни	0.31%	26 287	(81)	26 206
Просрочени от 31-60 дни	3.26%	591	(19)	572
Просрочени от 61-90 дни	8.37%	758	(63)	695
Просрочени от 91-120 дни	15.50%	1 703	(265)	1 438
Просрочени повече от 120 дни	-	-	-	-
		<u>32 274</u>	<u>(448)</u>	<u>31 826</u>

За годината, приключила на 31 декември 2022 г.

8. Търговски и други вземания

Възрастовият анализ на brutните вземания от свързани лица към 31 декември е представен в таблицата по-долу:

В хиляди лева	Общо	Текущи (не просрочени)	Просрочени				Просрочени повече от 120 дни
			1-30 дни	31-60 дни	61-90 дни	91-120 дни	
2022 г.	34 540	34 472	-	-	-	-	68
2021 г.	40 119	36 085	3 845	121	-	-	68

При оценяването на обезценката на вземания от свързани лица Дружеството използва исторически данни за събираемостта и размера на загубите от тези вземания. Средно претеглената загуба използвана в калкулацията на обезценката се прилага само при оценка на вземания от трети страни. Дружеството оценява загуби от обезценка във връзка с вземания от свързани лица при просрочие с повече от 1 година. На база на историческата събираемост и критериите използвани от Дружеството до момента не е имало случаи на реално несъбрани и отписани вземания от свързани лица.

9. Деривативни финансови инструменти

В хиляди лева	2022 г.		2021 г.	
	Активи	Пасиви	Активи	Пасиви
Фючърсни договори предназначени за хеджиране на парични потоци	991	127	5 896	-
Форуърдни договори предназначени за хеджиране на справедлива стойност	940	-	-	340
	<u>1 931</u>	<u>127</u>	<u>5 896</u>	<u>340</u>
Нетни активи / (пасиви)	<u>1 804</u>		<u>5 556</u>	

9. Деривативни финансови инструменти (продължение)

Справедливата стойност на деривативите към датата на отчета е определена на база на фючърсни цени котиран на Лондонска борса за метали. Фючърсни договори предназначени за хеджиране на парични потоци са тези договори, които се използват за хеджиране на риска от промяна в цените на суровините. Форуърдни договори предназначени за хеджиране на справедлива стойност са тези договори, които се използват за хеджиране на риска от промени в обменните курсове на чуждестранната валута. Допълнителна информация относно вида и рисковете свързани с хеджирането взаимоотношение е представена в Прил. 21.

10. Парични средства и парични еквиваленти

В хиляди лева	31.12.2022 г.	31.12.2021 г.
Парични средства по банкови сметки	22 265	13 194
	<u>22 265</u>	<u>13 194</u>

Паричните средства в банкови сметки се олихвяват с плаващи лихвени проценти, базирани на дневните лихвени проценти по банкови депозити. Паричните средства по банкови сметки заложили като обезпечение по банкови заеми на Дружеството към 31 декември 2022 г. са в размер на 3 976 хил. лв. (2021 г.: 1 065 хил. лв.) (Прил. 13).

11. Регистриран капитал

	<i>Брой акции</i>	<i>Обикновени акции хил. лева</i>	<i>Премии от емисия хил. лева</i>	<i>Общо хил. лева</i>
Към 1 януари 2021 г.	2 626 126	110 297	10 820	121 117
Издадени акции	-	-	-	-
Към 31 декември 2021 г.	2 626 126	110 297	10 820	121 117
Издадени акции	-	-	-	-
Към 31 декември 2022 г.	2 626 126	110 297	10 820	121 117

Към 31 декември 2022 г. регистрирания капитал на Дружеството се състои от 2 626 126 обикновени акции с номинална стойност 42 лева всяка, които са напълно изплатени. Обикновените акции на София Мед АД, които се притежават от дружеството майка се използват като обезпечение по заема получен от Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР). През годината е разпределен дивидент в размер на 9 779 150 лв. (2021 г.: 0 лв.) или 3.72 лв. на акция (2021 г.: 0 лв.).

Съгласно изискванията на Търговския закон, чистата стойност на имуществото на София Мед АД трябва да надвишава или да е равна на размера на вписания капитал (регистрирания капитал). Дружеството изпълнява това изискване към 31 декември 2022 г. и 31 декември 2021 г.

12. Резерви

	<i>Законови резерви</i>	<i>Резерви от хеджиране</i>	<i>Други резерви</i>	<i>Преоценъчен резерв</i>	<i>Общо резерви</i>
<i>В хиляди лева</i>					
Към 1 януари 2021 г.	3 064	3 600	(3 515)	76 794	79 943
Печалба от хеджиране на паричен поток, нетно от данъци	-	1 706	-	-	1 706
Заделяне на законов резерв	1 760	-	-	-	1 760
Трансфер на преоценъчен резерв, нетно от данъци	-	-	-	(3 781)	(3 781)
Към 31 декември 2021 г.	4 824	5 306	(3 515)	73 013	79 628
Към 1 януари 2022 г.	4 824	5 306	(3 515)	73 013	79 628
Загуба от хеджиране на паричен поток, нетно от данъци	-	(4 529)	-	-	(4 529)
Заделяне на законов резерв	5 302	-	-	-	5 302
Трансфер на преоценъчен резерв, нетно от данъци	-	-	-	(3 864)	(3 864)
Към 31 декември 2022 г.	10 126	777	(3 515)	69 149	76 537

12. Резерви (продължение)

Законови резерви

Законовите резерви са формирани във връзка с законовото изискване по реда на чл. 246 от Търговския закон акционерните дружества да образуват фонд „Резервен“. Дружеството следва да отделя средства към Фонд „Резервен“, докато неговия размер достигне една десета или по-голяма част от регистрирания капитал.

Съгласно изискването на закона, източници за формиране на фонд „Резервен“ са най-малко една десета част от нетната печалба, премии от емисии на акции и средствата, предвидени в устава или по решение на общото събрание на акционерите.

Средствата на фонд „Резервен“ могат да бъдат използвани единствено за покриване на загуби от текущия и предходни отчетни периоди. Когато средствата на фонд "Резервен" надхвърлят 1/10 или определената от устава по-голяма част от капитала, по-големият размер може да бъде използван и за увеличаване на капитала.

Резерви от хеджиране

Резервите от хеджиране включват ефективната част от промените в справедливата стойност на хеджиращите инструменти свързани с хеджиране на промени в паричните потоци. Повече детайли са оповестени в счетоводната политика описана в приложение 2.4д) (v). Резервите от хеджиране не подлежат на разпределение.

Други резерви

Другите резерви са формирани при вливане на дъщерното предприятие Металвалиус ЕООД в София Мед АД през 2019 г. Тези резерви са разпределяеми.

Преоценъчен резерв

Преоценъчният резерв е формиран от преценка на земи, сгради, машини и технически инсталации. Повече детайли са оповестени в счетоводната политика описана в приложение 2.4б). Преоценъчният резерв не подлежи на разпределение.

13. Заеми

	31.12.2022 г.	31.12.2021 г.
<i>В хиляди лева</i>		
Нетекущи заеми		
Банкови заеми	101 768	95 924
Общо нетекущи заеми	101 768	95 924
Текущи заеми		
Банкови заеми	65 784	102 689
Текуща част от нетекущи заеми	29 361	20 516
Общо получени краткосрочни заеми	95 145	123 205
Общо получени заеми	196 913	219 129
 <i>Равнение на движенията на пасиви към парични потоци произтичащи от финансовата дейност</i>		
	2022 г.	2021 г.
<i>В хиляди лева</i>		
Заеми получени през периода	35 205	69 423
Заеми изплатени през периода	(58 582)	(19 576)
Общо парични потоци свързани с главница	(23 377)	49 847

За годината, приключила на 31 декември 2022 г.

13. Заеми (Продължение)

В хиляди лева	Бел.	Пасиви по		Общо дълг	Парични	Нетен дълг
		Заеми	лизинги		средства и еквиваленти	
1 януари 2021 г.		169 248	1 326	170 574	17 725	188 299
Парични потоци		49 847	(568)	49 279	(4 531)	44 748
Нови лизингови договори	5	-	1 055	1 055	-	1 055
Прекратени лизингови договори		-	(117)	(117)	-	(117)
Разходи за лихви	3.4	6 525	51	6 576	-	6 576
Изплатени лихви		(6 491)	(51)	(6 542)	-	(6 542)
31 декември 2021 г.		219 129	1 696	220 825	13 194	234 019
Парични потоци		(23 377)	(870)	(24 247)	9 071	(15 176)
Нови лизингови договори	5	-	1 446	1 446	-	1 446
Разходи за лихви	3.4	8 118	61	8 179	-	8 179
Изплатени лихви		(7 453)	(60)	(7 513)	-	(7 513)
Амортизация на предплатени банкови такси		496	-	496	-	496
31 декември 2022 г.		196 913	2 273	199 186	22 265	221 451

Матуритетната структура на заемите на база на договорените недисконтирани плащания е представена в Прил. 21. Дружеството не е капитализирало лихви по заеми през 2022 г. и 2021 г. Средно претеглените лихвени нива към датата на отчета са както следва:

	2022 г.	2021 г.
Банков овърдрафт	4.32%	3.60%
Краткосрочни банкови заеми	3.04%	2.84%
Дългосрочни банкови заеми	3.15%	3.06%

Към 31 декември 2022 г. краткосрочните заеми са съставени от краткосрочни заемни средства и овърдрафти, обезпечени с писма за подкрепа, издадени от дружеството майка и залог на наличности по разплащателни сметки.

През отчетния период не е правено предоговаряне на условията по предоставени дългосрочни банкови заеми, чиито падежи са удължени през 2018 г. за нов 7-годишен период. Дългосрочните заеми на Дружеството са обезпечени със залог на имоти, машини, съоръжения, оборудване и материални запаси (Прил. 7). През 2021 година Дружеството е сключило дългосрочен заем за инвестиции в дълготрайни активи в размер на 20 000 хил. евро, като същевременно е погасило съществуващи експозиции по договори с определени банки сключени предходни години.

Съгласно сключени споразумения с банкови институции, София Мед АД е поело задължение да спазва и поддържа определени финансови показатели. Финансовите показатели към 31 декември на съответната година се изчисляват на база одитираните финансови отчети на Дружеството. София Мед АД е спазило всички финансови показатели, заложені във всички договори за кредити на Дружеството за финансовата 2022 г.

14. Пасиви по лизинг

В хиляди лева	31.12.2022 г.	31.12.2021 г.
По-малко от една година	757	637
Между една и пет години	1 516	1 061
Общо	2 273	1 698

14. Пасиви по лизинг (продължение)

	31.12.2022 г.	31.12.2021 г.
<i>В хиляди лева</i>		
По-малко от една година	757	637
Между една и пет години	1 516	1 061
Общо	2 273	1 698
	<i>Недисконтирани лизингови плащания</i>	<i>Настояща стойност</i>
	31.12.2021 г.	31.12.2021 г.
<i>В хиляди лева</i>		
По-малко от една година	691	637
Между една и пет години	1 067	1 061
Финансови разходи	(60)	-
Общо	1 698	1 698
	<i>Недисконтирани лизингови плащания</i>	<i>Настояща стойност</i>
	31.12. 2022 г.	31.12. 2022 г.
<i>В хиляди лева</i>		
По-малко от една година	824	757
Между една и пет години	1 559	1 516
Финансови разходи	-	-
Общо	2 384	2 273

През 2022 г. Дружеството е признало плащания по пасиви по лизинг във финансови дейности в отчета за паричните потоци в размер на 870 хил. лева (2021 г.: 568 хил. лева)

15. Доходи на персонала при пенсиониране

а) Разходи за доходи на персонала при пенсиониране

	2022 г.	2021 г.
<i>В хиляди лева</i>		
Разходи за текущ стаж	221	237
Разходи за лихви по задължение за доходи на персонала при пенсиониране	13	3
Разходи за стаж за минал период възникващи в настоящия	223	-
Изплатени доходи	(40)	-
Разход за доходи на персонала при пенсиониране признати в печалби и загуби (Шрил. 3.6)	417	240

б) Задължение за доходи на персонала при пенсиониране

	2022 г.	2021 г.
<i>В хиляди лева</i>		
Настояща стойност на задължението за доходи при пенсиониране	1 993	1 569
Задължения за доходи на персонала при пенсиониране признати в отчета за финансовото състояние	1 993	1 569

15. Доходи на персонала при пенсиониране (продължение)

б) Задължение за доходи на персонала при пенсиониране (продължение)

Измененията в настоящата стойност на задължението за доходи при пенсиониране е както следва:

	2022 г.	2021 г.
<i>В хиляди лева</i>		
Задължение за доходи на персонала при пенсиониране в началото на годината	1 569	1 747
Разходи за текущ трудов стаж	221	237
Разход за лихви	13	3
Платени доходи	(40)	(28)
Разходи за минал период възникващи в настоящия	223	-
Промяна в актюерската оценка:		
• Актюерски загуби/(печалби) от демографски предположения	474	(209)
• Актюерски (печалби)/загуби от финансови предположения	(835)	(185)
• Корекции произтекли от опита и действителността	368	4
	<u>1 993</u>	<u>1 569</u>

Основни актюерски предположения използвани за счетоводни цели:

	2022 г.	2021 г.
Норма на дисконтиране	3,85%	0,86%
Бъдещо нарастване на доходите	5,00%	5,00%
Инфлация	2,55%	2,10%

16. Безвъзмездни средства предоставени от държавата и държавна помощ

Движението на безвъзмездните средства, предоставени от държавата свързани с имоти машини и съоръжения е следното:

	2022 г.	2021 г.
<i>В хиляди лева</i>		
Салдо в началото на годината	2 510	2 619
Амортизация за годината	(109)	(109)
	<u>2 401</u>	<u>2 510</u>

На Дружеството е предоставена държавна помощ за намаляване на тежестта, свързана с разпределяне на разходите, произтичащи от задълженията за изкупуване на електрическа енергия, произведена от възобновяеми източници. Помощта се изразява във възстановяване на част от разходите за електрическа енергия. Частта от възстановените разходи, която се отнася до 2022 г. е в размер на 20 034 хил. лв. (2021 година: 85 хил. лв.) и се посочва в намаление на разходите за електроенергия за период като част от разходите за материали (Прил. 3.2). В допълнение на това, през 2022 г. с постановление на министерски съвет търговските дружества се компенсират за увеличената цена на електроенергията. Компенсацията отнесена в намаление на разходите за ел. енергия от София Мед АД за 2022 г. е в размер на 2 209 хил. лева.

17. Търговски и други задължения

	31.12. 2022 г.	31.12.2021 г.
<i>В хиляди лева</i>		
Търговски задължения	106 525	96 407
Задължения към свързани лица (Прил. 20 22)	45 078	42 607
Задължения към персонала	7 786	5 526
Задължения за данъци	618	456
Други задължения	1 360	894
	<u>161 367</u>	<u>145 890</u>

18. Неотменими ангажименти

<i>В хиляди лева</i>	<u>2022 г.</u>	<u>2021 г.</u>
Поети ангажименти за закупуване на машини, съоръжения, оборудване	3 634	109

19. Условни задължения

Банкови гаранции и акредитиви

Банковите гаранции и акредитиви, издадени от други дружества в полза на София Мед АД възлизат на 3 041 хил. лв. (2021 г.: 2 386 хил. лв.) към отчетната дата. Банковите гаранции и акредитиви издадени от София Мед АД в полза на трети лица и държавни агенции възлизат на 2 462 хил. лв. (2021 г.: 544 хил. лв.) към отчетната дата.

20. Свързани лица

а) Идентифициране на свързаните лица

Крайна компания- майка

Крайната компания-майка на Дружеството е Viohalco SA/NV (търгувано на фондовата борса EURONEXT в Белгия).

Предприятия с контролно участие в Дружеството

89.56 % от акциите на София Мед АД се притежават от ElvalHalcor S.A., 10.44 % от акциите се притежават от Viohalco SA/NV.

Други свързани лица

Всички дружества от Групата Viohalco се считат за свързани лица под общ контрол.

б) Продажби на стоки и услуги

<i>В хиляди лева</i>	<u>2022 г.</u>	<u>2021 г.</u>
Продажби на стоки	581 642	512 213
Продажби на услуги	68	-
	<u>581 710</u>	<u>512 213</u>

В това число към:

дружеството майка	40 746	20 912
дружества под общ контрол	540 964	491 301

в) Покупки на стоки услуги и други

<i>В хиляди лева</i>	<u>2022 г.</u>	<u>2021 г.</u>
Покупки на стоки	138 970	95 495
Покупки на ДМА	1 657	2 464
Покупки на услуги	13 022	8 631
	<u>153 649</u>	<u>106 590</u>

В това число от:

дружеството майка	129 735	97 093
дружества под общ контрол	23 914	9 497

20. Свързани лица (продължение)

г) Възнаграждения на ключовия ръководен персонал

	2022 г.	2021 г.
<i>В хиляди лева</i>		
Заплати и други краткосрочни доходи	6 744	3 652
	6 744	3 652

д) Крайни салда възникващи от продажби / покупки на стоки / услуги

	31.12.2022 г.	31.12.2021 г.
Търговски вземания		
Вземания от дружеството майка	502	-
Вземания от дружества по общ контрол	34 038	40 119
	34 540	40 119

	31.12.2022 г.	31.12.2021 г.
Търговски задължения		
Търговски задължения към свързани лица	45 078	42 607
Договорни задължения към свързани лица	-	627
Задължения към свързани лица	45 078	43 234
В това число от:		
дружеството майка	41 461	41 384
дружества под общ контрол	3 617	1 850

Видът на сделките между Дружеството и ElvalHalcog S.A. (компанията-майка) включва покупка на материали, оборудване и услуги, свързани с техническа и управленска помощ и разходи за комисионни, свързани с продажбите на готова продукция, продажби на продукцията, стоки и материали.

Вземанията и задълженията към края на годината са необезпечени, безлихвени и се погасяват чрез парични преводи. Няма издадени или получени гаранции от свързани лица свързани с вземания или задължения.

Преглед за обезценка се прави всяка финансова година чрез анализ на финансовата позиция на свързаните лица и пазар, а на който оперират.

21. Цели и политика за управление на финансовия риск и капитала

Дружеството е изложено на следните рискове произтичащи от финансови инструменти:

- пазарен риск (лихвен риск и валутен риск от изменението на цената на суровините)
- кредитен риск;
- ликвиден риск.

Това приложение представя информация за експозицията на Дружеството към всеки един от горепосочените рискове, целите, политиките и процесите при измерването и управлението на риска, и управлението на капитала от Дружеството.

Общи положения за управление на риска

Съветът на директорите носи отговорността за установяване и управление на рисковете с които се сблъсква Дружеството. Политиката на Дружеството за управление на риска е развита така, че да идентифицира и анализира рисковете с които се сблъсква Дружеството, да установява лимити за поемане на рискове и контроли, да наблюдава рисковете и съответствието с установените лимити. Тези политики подлежат на периодична проверка с цел отразяване на настъпили изменения в пазарните условия и в дейността на Дружеството. Дружеството чрез своите стандарти и процедури за обучение и управление цели да развие конструктивна контролна среда, в която всички служители разбират своята роля и задължения.

За годината, приключила на 31 декември 2022 г.

21. Цели и политика за управление на финансовия риск и капитала (продължение)

Пазарни рискове

Лихвен риск

Рискът от промяна на лихвените проценти е свързан предимно с дългосрочните и краткосрочни задължения на Дружеството по получени заеми. Към отчетната дата профилът на лихвоносните финансови инструменти на Дружеството е както следва:

В хиляди лева		Номинална стойност	
		2022 г.	2021 г.
Инструменти с променлива лихва			
Финансови пасиви	13	(196 248)	(219 129)
		(196 248)	(219 129)

Анализ на чувствителността на паричните потоци за инструменти с променлива лихва

Промяна от 0,25% в лихвените нива към отчетната дата би увеличила (намалила) собствения капитал и печалби и загуби със сумите посочени по-долу. Този анализ допуска, че всички останали променливи особено обменните курсове на чуждестранна валута, остават непроменени. Анализът е направен на същата база за 2021 г.

Ефект в хиляди лева	Печалби и загуби		Собствен капитал	
	0,25% увеличение	0,25% намаление	0,25% увеличение	0,25% намаление
31 декември 2022 г.				
Инструменти с променлива лихва	(498)	498	(498)	498
Чувствителност на паричните потоци (нетно)	(498)	498	(498)	498
31 декември 2021 г.				
Инструменти с променлива лихва	(552)	552	(552)	552
Чувствителност на паричните потоци (нетно)	(552)	552	(552)	552

Лихвеният риск не е хеджиран с финансови инструменти.

Валутен риск

В резултат на покупките и продажбите по цени във валута различна от български левове, оперативните резултати на Дружеството могат да бъдат повлияни от промяната на обменния курс. Дружеството хеджира този риск. За продажбите и покупките в евро такъв риск не съществува, тъй като обменният курс EUR (евро)/BGN (лева) е фиксиран в резултат на валутния борд действащ в България. Дружеството хеджира валутния риск чрез получаване на кредити в същата валута като валутата на продажбите и покупките. Част от продажбите / покупките във валута, различна от лева и еврото се хеджират чрез сключване на форуърдни договори за срочна продажба/покупка по определен курс на съответното количество валута на датата, на която се очаква да бъдат уредени вземанията/ задълженията. Експозицията на Дружеството към валутен риск на базата на условни суми е, както следва:

2022 г.

В хиляди лева	Евро	Лева	Щатски	Британска
			долар	лира
Търговски и други вземания	62 124	13 738	5 892	4 643
Парични средства и парични еквиваленти	13 567	1 946	6 621	131
Получени лихвоносни заеми	(196 913)	-	-	-
Пасиви по лизинг	-	2 273		
Търговски и други задължения	(114 240)	(39 320)	(7 644)	(62)
	(235 462)	(21 363)	4 869	4 712
Деривативи (номинална стойност)	-	-	(7 884)	(4 419)
Обща експозиция към валутен риск	(237 735)	(21 363)	(3 015)	293

21. Цели и политика за управление на финансовия риск и капитала (продължение)

Пазарни рискове (продължение)

Валутен риск (продължение)

2021 г.

<i>В хиляди лева</i>	Евро	Лева	Щатски долар	Британска лира
Търговски и други вземания	55 518	1 497	17 490	7 116
Пари и парични еквиваленти	5 972	532	6 381	309
Получени лихвоносни заеми	(219 129)	-	-	-
Пасиви по лизинг	-	1 698	-	-
Търговски и други задължения	(120 317)	(9 218)	(9 434)	(45)
	(277 956)	(5 491)	14 437	7 380
Деривативи (номинална стойност)	-	-	(15 298)	(7 427)
Обща експозиция към валутен риск	(277 956)	(5 491)	(861)	(47)

Следните значими обменни курсове са приложими през годината:

	Среден курс		Курс към отчетната дата	
	2022 г.	2021 г.	2022 г.	2021 г.
USD 1	1.862	1.653	1.834	1.655
GBP 1	2.295	2.300	2.205	2.327

В таблицата по-долу е представен анализ на чувствителността към възможните промени във валутния курс лев/чуждестранна валута, с ефекта му върху печалбата преди данъци и върху собствения капитал (чрез промените в балансовите стойности на монетарните активи и пасиви), при условие, че всички други променливи се приемат за константни.

	Увеличение/ (намаление) на валутния курс на щатския долар спрямо лева	Ефект върху печалбата преди данъци	Ефект върху собствения капитал
	%	хил. лева	хил. лева
2022 г.	10%	(827)	(827)
	-10%	827	827
2021 г.	10%	(119)	(119)
	-10%	119	119
	Увеличение/ (намаление) на валутния курс на британската лира спрямо лева	Ефект върху печалбата преди данъци	Ефект върху собствения капитал
	%	хил. лева	хил. лева
2022 г.	10%	29	29
	-10%	(29)	(29)
2021 г.	10%	(5)	(5)
	-10%	5	5

21. Цели и политика за управление на финансовия риск и капитала (продължение)

Пазарни рискове (продължение)

Ценови риск

Дружеството е изложено на значителен риск в резултат на промените в цените на медта и цинка, които са основни суровини за производството и следва политика на хеджиране на този риск. Дружеството договаря цените за покупка и продажба на базата на цените оферирани на Лондонската борса за метали (ЛБМ) на определени дати.

Дружеството сключва срочен договор (фючърс) за продажба на ЛБМ за всяка направена поръчка за покупка и също така сключва срочен договор (фючърс) за покупка за всяка клиентска заявка, която приема. Срочните договори са за приблизително същите количества като поръчките за покупка и продажба и се сключват на приблизително същите дати, на които се определят цените за покупка и продажба.

Ефектът от ценовата разлика, която Дружеството реализира при определена продажба в резултат на промяната в цените на металите между датата на покупка на необходимите суровини и датата, по отношение на която е определена цената за продажба, се компенсира от печалбата или загубата от съответните фючърсни срочни договори за покупка и продажба.

Кредитен риск

Кредитният риск за Дружеството се състои от риск от финансова загуба, ако клиент или страна по финансов инструмент не успее да изпълни своите договорни задължения. Кредитният риск произтича основно от вземанията от клиенти.

Търговски и други вземания

Експозицията към кредитен риск е в резултат на индивидуалните характеристики на отделните клиенти. Въпреки това, ръководството отчита и риска от неизпълнение на индустрията и страната, в която клиентите оперират, тъй като тези фактори могат да окажат влияние върху кредитния риск. Географската концентрация на кредитен риск от търговски вземания от трети лица е представена в таблицата по-долу:

<i>В хиляди лева</i>	31.12.2022 г.	31.12.2021 г.
European Union	8 245	14 700
Other European countries	3 486	2 717
Asia	13 909	16 924
Africa	3 892	2 903
North America	1 750	4 549
Other	824	157
	32 106	41 950

Дружеството е изработило кредитна политика, при която се анализира всеки нов клиент поотделно за кредитоспособност преди стандартните за Дружеството условия за плащане и доставка да се предложат.

При наблюдението на кредитния риск клиентите се групират по кредитните си характеристики, включително и дали те са трето или свързано лице, географско местоположение, индустрия и съществуване на предпшни финансови затруднения.

Дружеството управлява кредитния си риск чрез системно прилагане на фирмени политики. Част от вземанията са прехвърлени на факторингови компании при условията на споразумения за факторинг без регрес. Политика на Дружеството е да застрахова всички продажби на клиенти, които не са свързани лица.

Дружеството отчита обезценка, която представлява очакваните загуби по отношение на търговските и други вземания и капиталови инвестиции. Обезценката се състои основно от компонент, който се отнася за индивидуално значими експозиции и колективен компонент за загуба за групи сходни активи по отношение на загуби, които са възникнали, но все още не са идентифицирани. Колективният компонент се определя на база исторически данни за плащанията по сходни финансови активи.

21. Цели и политика за управление на финансовия риск и капитала (продължение)

Пазарни рискове (продължение)

Пари и парични еквиваленти

Дружеството разполага с пари и парични еквиваленти в размер на 22 265 хил. лева към 31 декември 2022 г. (2021 г. : 13 194 хил. лева.). Обезценката на парични средства и парични еквиваленти е оценена на база 12-месечна очаквана кредитна загуба и отразява краткосрочните падежи на експозициите. Дружеството счита, че неговите парични средства и парични еквиваленти имат незначителен кредитен риск въз основа на външни кредитни рейтинги и не е признало обезценка.

Максималната експозиция към кредитен риск към датата на отчета е както следва:

<i>В хиляди лева</i>	Прил.	31.12.2022 г.	31.12.2021 г.
Търговски вземания и вземания от свързани лица	8	66 087	81 621
Парични средства и парични еквиваленти	10	22 265	13 194
Деривативни финансови инструменти	9	1 931	5 896
		90 283	100 711

Максималната експозиция към кредитен риск за вземания по тип клиент към датата на отчета е както следва:

<i>В хиляди лева</i>	Прил.	31.12. 2022 г.	31.12.2021 г.
Трети страни		31 547	41 502
Свързани лица	20	34 540	40 119
		66 087	81 621

Ликвиден риск

Дружеството управлява ликвидния си риск като анализира падежите на краткосрочните и дългосрочните си задължения и редовно извършва прогнози относно паричните си потоци. Към 31 декември, падежната структура на финансовите пасиви на Дружеството на база на договорените недисконтирани плащания е представена по-долу:

Годината завършваща на 31 декември 2022 г.

	Балансова стойност	< 1 година	1-2 години	2-5 години	> 5 години	Общо хил. лева
	<i>хил. лева</i>	<i>хил. лева</i>	<i>хил. лева</i>	<i>хил. лева</i>	<i>хил. лева</i>	<i>лева</i>
Лихвоносни заеми и привлечени средства	196 913	101 658	38 856	64 081	8 113	212 708
Пасиви по лизинги	2 273	824	824	735	-	2 383
Търговски задължения и задължения към свързани лица	151 603	151 603	-	-	-	151 603
Деривативни финансови инструменти	127	127	-	-	-	127
	350 916	254 230	39 680	64 816	8 113	366 821

За годината, приключила на 31 декември 2022 г.

21. Цели и политика за управление на финансовия риск и капитала (продължение)

Ликвиден риск (продължение)

Годината завършваща на 31 декември 2021 г.

	Балансова стойност <i>хил. лева</i>	< 1 година <i>хил. лева</i>	1-2 години <i>хил. лева</i>	2-5 години <i>хил. лева</i>	> 5 години <i>хил. лева</i>	Общо <i>хил. лева</i>
Лихвоносни заеми и привлечени средства	219 129	126 594	28 154	73 304	-	228 052
Пасиви по лизинги	1 698	648	564	546	-	1 758
Търговски задължения и задължения към свързани лица	139 014	139 014	-	-	-	139 014
Деривативни финансови инструменти	340	340	-	-	-	340
	360 181	266 596	28 718	73 850	-	369 164

Управление на капитала

Основната цел на управлението на капитала на Дружеството е да се осигури стабилен кредитен рейтинг и капиталови показатели, с оглед продължаващото функциониране на бизнеса и максимизиране на стойността му за акционерите.

Дружеството управлява капиталовата си структура и я изменя, ако е необходимо в зависимост от промените в икономическите условия. До голяма степен управлението на структурата на капитала и привлечения капитал се осъществяват от компанията-майка.

	31 декември 2022 г.	31 декември 2021 г.
Общо заеми (Приложение 13)	196 913	219 129
Пасиви по лизинг (Приложение 14)	2 273	1 698
Намалени с: парични средства (Приложение 10)	(22 265)	(13 194)
Нетен дълг	176 921	207 633
Собствен капитал	341 569	303 972
Нетен дълг към собствен капитал (коефициент)	0.52	0.68

22. Справедливи стойности на финансовите инструменти

Справедлива стойност е сумата за която един финансов инструмент може да бъде разменен или уреден между информирани и желаещи страни в честна сделка между тях и която служи за най-добър индикатор за неговата пазарна цена на активен пазар.

Дружеството определя справедливата стойност на финансовите инструменти на база на наличната пазарна информация.

Справедливата стойност на финансовите инструменти които се търгуват активно на организирани финансови пазари се определя на база на котираните цени в края на последния работен ден на отчетния период.

Ръководството на Дружеството счита, че справедливите стойности на финансовите инструменти, които включват парични средства, търговски и други вземания, лихвоносни заеми и привлечени средства, търговски и други задължения не се отличават съществено от техните балансови стойности, особено ако те са с краткосрочен характер или приложимите лихвени проценти се променят според пазарните условия.

СОФИЯ МЕД АД
ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

За годината, приключила на 31 декември 2022 г.

SOFIA MED

22. Справедливи стойности на финансовите инструменти (продължение)

Таблицата по-долу, показва балансовите и справедливите стойности на финансовите активи и финансовите пасиви, включително нивата им в йерархията на справедливите стойности. Не е включена информация за справедливите стойности, ако балансовата стойност е разумно приближение на справедливата стойност.

		Справедлива стойност			
		хеджирани инструменти по справедлива стойност	задължи- телно по справедлива стойност	Отчитани по амортизи- рана стойност	Общо
<i>В хил. лева</i>					
	<i>Прил.</i>	Ниво 1	Ниво 2*	Ниво 3	Общо
31 декември 2022 г.					
Финансови активи оценявани по справедлива стойност					
Търговски вземания и вземания от свързани лица	8	-	15 858	-	15 858
Деривативни финансови инструменти	9	1 931	-	-	1 931
		1 931	15 858	-	17 789
Финансови активи които не се оценяват по справедлива стойност					
Търговски вземания и вземания от свързани лица	8	-	-	50 229	50 229
Парични средства и еквиваленти	10	-	-	22 265	22 265
		-	-	72 494	72 494
Финансови пасиви, които не се оценяват по справедлива стойност					
Лихоносни заеми и привлечени средства	13	-	-	(196 913)	(196 913)
Пасиви по лизинг	14	-	-	(2 273)	(2 273)
Търговски задължения	17	-	-	(151 603)	(151 603)
		-	-	(350 789)	(350 789)

СОФИЯ МЕД АД
ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

За годината, приключила на 31 декември 2022 г.

SOFIA MED

22. Справедливи стойности на финансовите инструменти (продължение)

31 декември 2021 г.

В хил. лева	Прил.	Справедлива стойност				Общо	Ниво 1	Ниво 2*	Ниво 3	Общо
		Хеджирани инструменти по справедлива стойност	Инструмент и задължително по справедлива стойност	Отчетани по амортизирана стойност	Общо					
Финансови активи оценявани по справедлива стойност										
Търговски вземания и вземания от свързани лица	8	-	9 676	-	9 676	-	9 676	-	9 676	
Деривативни финансови инструменти	9	5 896	-	-	5 896	-	-	-	5 896	
		5 896	9 676	-	15 572	5 896	9 676	-	15 572	
Финансови активи които не се оценяват по справедлива стойност										
Търговски вземания и вземания от свързани лица	8	-	-	71 945	71 945	-	-	-	71 945	
Паяжни средства и еквиваленти	10	-	-	13 194	13 194	-	-	-	13 194	
		-	-	85 139	85 139	-	-	-	85 139	
Финансови пасиви които не се оценяват по справедлива стойност										
Лихворосни заеми и привлечени средства	13	-	-	(219 129)	(219 129)	-	-	-	(219 129)	
Пасиви по лизинг	14	-	-	(1 698)	(1 698)	-	-	-	(1 698)	
Търговски задължения	17	-	-	(139 014)	(139 014)	-	-	-	(139 014)	
		-	-	(359 841)	(359 841)	-	-	-	(359 841)	

*Финансовите активи от ниво 2 (търговски вземания отчетани по ССППЗ, които възникват в резултат на отворени позиции по провизорно ценообразуване – виж прил. 2.4.1) се състоят от два компонента – фиксиран и променлив, базиран на LME котировки. Справедливата стойност на тези активи към датата на баланса се определя като сбор от фиксирания компонент и актуализирания променлив компонент, базиран на наблюдаеми входящи данни – пазарни цени за съответния метал на LME валидни към датата на баланса.

22. Справедливи стойности на финансовите инструменти (продължение)

Ръководството е направило анализ за определяне на справедливите стойности на дългосрочните финансови инструменти, по които Дружеството е страна. Ръководството, счита че дългосрочните финансови инструменти посочени по-горе отговарят на критериите за класифициране в трето ниво на йерархията на справедливите стойности. През отчетния период Дружеството не е извършвало трансфери между различни нива на йерархията на справедливите стойности.

23. Събития след датата на отчета

След 31 декември 2022 г. не са настъпили събития, които биха могли да изискват допълнителни корекции и/или оповестявания във финансовите отчети на Дружеството за годината, приключила на 31 декември 2022 г.